

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC



thiếu nhi

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN



91

Nước trong quá thì không có cá
Người xét nét quá thì không có bạn
CÓ NGỮ

CHƯƠNG TRÌNH SINH HOẠT TẠI TÒA SOẠN

Ngày chủ nhật 27-5-73

Từ 8g 30 đến 10g 30

Văn nghệ : Anh em ta về — Hồ
yêu nước.

Trò chơi : Học nghề — Đoàn ta
xông pha.

Ngoài ra, các bạn tới tham dự có
trò chơi, bài hát hay thủ công nào
khác, xin cứ đề nghị đề tiêu ban sinh
hoạt sắp xếp vào chương trình.

TIÊU BAN SINH HOẠT

NHÂN TIN CHUNG CÁC ĐẠI DIỆN TRƯỞNG CHI NHÁNH GIA ĐÌNH THIẾU NHI TOÀN QUỐC

Trong thời gian gần đây, nhiều chi
nhánh GĐTN đã bắt đầu sinh hoạt
mạnh mẽ qua các cuộc cắm trại, thể
thao, du ngoạn, tham gia các công tác
xã hội tại địa phương, tổ chức các lớp
học hè miễn phí v.v... rất tốt.

Đề ban điều hành trung ương nắm
vững tình hình sinh hoạt của các chi
nhánh, xin các em Đại diện Trư-
ởng đặc biệt lưu ý :

1) Gửi thưởng xuyên hàng tháng
về Trung ương bản tường trình các
sinh hoạt trong tháng. Những sinh
hoạt đặc sắc có thể viết thêm bằng hình
thức phóng sự ngắn, kèm hình ảnh để
đăng trên T.N.

2) Trong khi điều hành sinh hoạt,
triệt để tôn trọng chủ trương của GĐ
TN là không phổ biến văn nghệ gây
căm thù, phân chia giai cấp, xách động
đấu tranh dưới mọi hình thức, không
lợi dụng tập thể vào những hoạt động
có tính cách chính trị, tranh đấu, vận
động cho cá nhân v.v... Nói chung, mục
đích của GĐTN chỉ nhằm vào công
cuộc đào tạo một tầng lớp thanh thiếu
nhi lành mạnh, khỏe về thể chất, trong
sáng về tâm hồn, giàu lòng vị tha, có
tinh thần huynh đệ, đoàn kết trong mọi
sinh hoạt như học tập ở nhà trường,
công tác từ thiện ngoài xã hội và có
tinh thần trách nhiệm, biết phục vụ,
biết hy sinh để làm đẹp cho gia đình,
học đường và xã hội.

Mong các em luôn luôn sáng suốt
để điều khiển các sinh hoạt theo đúng
đường lối đã đề ra, kịp thời ngăn chặn
những hành động lệch lạc và liên lạc
thường xuyên với Ban Điều Hành
Trung Ương khi gặp phải những khó
khăn.

TIN MỸ THO

Tất cả các bạn Thiếu Nhi Mỹ Tho,
Cai Lậy, Cai Bè hãy liên lạc gấp đến
trụ sở chính. Trực tiếp hay thư từ :

KIM LOAN

340 Đinh bộ Lĩnh thị xã Mỹ Tho.
(Đường Mỹ Tho Chợ Gạo nổi dài) hay
thư về : Nguyễn văn Hoàng (Thiếu
Nhi) 39/8 Trần hoàng Quân, Thị xã
Mỹ Tho.

Riêng các bạn : Võ văn Hồng,
Kinh Thiêm, NVD. Nguyễn văn Dũng,
Lê tấn Hiến ở Cai Lậy và bạn Đoàn
văn Hùng Phong ở Cai Bè hãy liên lạc
về 2 địa chỉ trên để tạm lập phân
nhánh liên quận.

TIN ĐÀ LẠT

Kể từ ngày, 01 tháng 05 năm 1973,
ban điều hành quyết định sinh hoạt cố
định tại sân cù A (đạo quán Hương Đạo
ngó lên).

Sinh hoạt từ 2g 30 đến 5g

Các bạn mới muốn gia nhập, xin
đến «thời điểm» trên để biết thêm chi
tiết.

GIẢI ĐÁP ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG SỐ 88

*Chiếc đồng hồ gắn ngược kim ấy sẽ
chỉ đúng giờ vào những lúc hai cây
kim chồng lên nhau. Đó là những lúc :*
6 g 32 ph 43 giây, 7 g 38 ph 10 gy, 8 g
43 ph 38 gy, 9 g 49 ph 5 gy, 10 g 54 ph
32 gy, 12 giờ v.v... cả thảy 24 lần trong
mỗi ngày.

Sau đây là danh sách các em được
tuyển chọn :

- 1) NGÔ-ĐÌNH-CHƯƠNG 10B1 Trường Chu văn An Saigon
- 2) DƯ-NGỌC-QUÍ 1/1 Ấp 12 Nguyễn
Khuyến Gia Định
- 3) TRẦN-LƯU-CHUYÊN 143 Bùi
Viện Saigon
- 4) VÕ-CÔNG-TẮT 132 Hàm Nghi
Saigon
- 5) TỜ-NGỌC-THI 017-S Chung cư
Nguyễn Kim Saigon 10
- 6) TRẦN-MINH-CHANH 139 Tô
Hiển Thành Saigon 10
- 7) ĐÌNH-CÔNG-XÃ nhà số 7 Trại
Gia Bình NQN (Nguyễn văn
Thoại) Saigon 11
- 8) NGUYỄN-THỊ-AN 59/4 Cao Bắc
Lạng Tùng Nghĩa
- 9) NGÔ-HỒNG-SƠN 59 Nguyễn
bình Khiêm Ba Xuyên
- 10) HẰNG-NGA 220 Thống Nhất
Đà Nẵng

DANH SÁCH ĐỌC GIẢ DÀI HẠN (tt)

Bà Võ thị Kim Huê 183 Bến Vân
Đồn, Saigon từ số 90 đến 114 — Cô
Đoàn Minh Thoa 193/73C Lê văn Duyệt
Saigon từ số 90 đến 114.

HỘP THƯ

CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Ông Lê Thu, Tuy Hòa : Chúng tôi rất
hân hạnh mời ông gia nhập đại GĐTN.
Dầu đã lớn tuổi, nhưng tâm hồn ông
vẫn trẻ trung, muốn hòa đồng với
các em nhỏ để khích lệ các em, thật
vô cùng quý hóa. Chúng tôi đã gửi thẻ
đi, mong ông sớm nhận được. Kính.

Bà thân mẫu em Tô Đức Mặc Uy :
Chúng tôi thật cảm động khi đọc thư
bà. Những lời khích lệ của bà chính
là những cơn gió mát mà bà đã có
nhã ý dành cho chúng tôi. Giữa cơn
phong ba bão táp của ma túy, cần sa
và sách báo nhảm nhí, chúng tôi ước
mong nhiều bậc phụ huynh như ông
bà, lưu tâm tới sách báo của con em,
tiếp «ay với chúng tôi trong công
cuộc cung ứng những món ăn tinh
thần lành mạnh, một mặt xin quý vị
thanh lọc những sách báo nhảm nhí
đầu độc tuổi thơ, để các em không bị
ảnh hưởng xấu. Cầu chúc quý quyền
được tràn ngập hạnh phúc. Kính.

Em Vũ Khoa, Qui Nhơn : Bức
chương lúc này đã hết. Có lẽ không in
lại nữa vì thấy sự dân bích chương
phiền phức mà lại dễ bị xé bỏ ư-
ớng lắm. Cảm ơn em nhé.

Em Trần ánh Tuyết, Saigon : Chà,
chị mong nhớ lại để chừng nào em làm
bộ trưởng chị mới lớn, sẽ được đọc
Thiếu Nhi do bà bộ trưởng tặng, khỏi
tốn tiền mua em nhĩ. Em tốt lắm đó
nghe.

Em Phạm hoàng Ngân, Dalat : B
gửi bưu phiếu 2,800đ về tòa soạn,
tên bà Đỗ thị Phương, tòa soạn sẽ g
lên cho em 50 kỳ báo em ạ.

Em Hồng Liên, Biên Hòa : Em vu
lòng coi lại báo cũ, nơi hộp thư
Những câu đó chị đã trả lời nhiều là
rồi nghe em.

Em Lê văn Phụng, Tân sơn Nhất : Né
chữ em khác với bữa trước, khi em
còn ở Đà Nẵng em ạ. Chủ nhật nà
được nghỉ phép, cố về Saigon cho
nhé. Ở Tân sơn Nhất, em đi xe lai
Làng cha Cả Saigon, nhưng gần tới
công xe lửa số 6 ngang chỗ ngã năm
em xuống xe rồi quẹo tay trái, và
đường Thiệu Trị, chỉ cách chỗ x
ngừng chừng 50m thôi mà. Đến ch
em nhé.

Em Trần Cát, Long Xuyên : Nếu
độc giả dài hạn mà lại trúng thưở
đổ vui, thì em có thêm một tờ tặng
bạn, càng bảnh chứ em.

Em Thu Vân, Long Khánh : Mục Lu
hay đã ngưng. Em có thể viết bài
trả lời giải trí lắm chứ, em gái.



thiếu nhi

Tòa Soạn 159 Thiệu Trị — Phú Nhuận — Sài Gòn — Đ.T 42152

Cơ Sở phát hành : 62 Lê Lợi Sài Gòn — Đ.T. 20.348

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ Biên : NHẬT-TIẾN



Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Năm thứ ba — Số 91 — ngày 27-5-1973
Giá : 60 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn Hùng Trương 1 ● Thắc mắc của em Bách Khoa phụ trách 2 ● Truyện ngắn : Phái nam gián điệp của Minh Quân 3 ● Sáng tác của em : Mẹ, Quỳnh Thư và con đường mơ ước của Linh Trâm 21 ● Cuộc thi sáng tác : Chú bé và một năm học của Đông Yên 19 ● Cuộc thi thơ 7 ● Bướm trong vườn 18 ● Suy tâm : Bộ lạc da đỏ chuyên săn đầu người của Đặng Hoàng 10 — Thế giới muôn màu của Phạm thị Khanh 12 — Những thành tích lạ lùng trên thế giới của Vũ anh Thư 20 — Khi một hòn đảo thành hình của Nguyễn hùng Trác 26 ● Giải trí : Ô chữ của Trần linh Nga 8 — Đỗ vui hàng tuần 8 ● Áo thuật : Một chút thông minh của Áo thuật gia Kassagi 9 ● Trò chơi ô chữ : Bách Khoa phụ trách 28 ● Vườn hồng : Đỗ phương Khanh 16 — Tay ngọc bên bếp hồng : Bánh đa lợn khoai môn của Hàn như Tuyết 17 — Mẫu thêu của Vi Vi ● Tranh phim : Tin Tin và Đặc vụ than đá của Hergé 14 — Cùng đi với Tử Thần của Nguyễn Tài 24 ● Truyện dài : Ngón tay của nhà kỹ sư của Conan Doyle, Thu An phóng tác 30 — Đôi bạn giang hồ của Phan Khương Thái 31 — Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 32.



TRANH BÌA CỦA VI VI
MƯA ĐÁU MƯA

Các em thân mến

Chắc các em cũng rõ kiêu ngạo là một tính xấu. Người kiêu ngạo thường cho mình hơn mọi người, nên lên mặt, kiêu căng và rồi tự mình hại lấy mình.

Xưa kia, thời Tam quốc bên Tàu, có Nễ Hành là một danh sĩ tài ba, nhưng vì có tính kiêu ngạo mà bị chết một cách unction mạng.

Hồi đó, Tào Tháo được vua Hán phong làm thừa tướng, thay mặt vua cầm đầu các quan để cai trị nước, chức vị thừa tướng thời xưa cũng giống như chức vị thủ tướng trong chính thể hiện nay.

Tào Tháo là tên gian thần, mượn lệnh nhà vua đánh dẹp các nơi, diệt trừ những người chống đối để hầu mong sau này soán ngôi vua được dễ dàng.

Tào Tháo định tiêu diệt thế lực của Tôn Quyền và Lưu Bị. Nhưng lúc ấy Tào Tháo chưa đủ người giỏi nên cho chiêu dụ người tài để dùng.

Có người giới thiệu với Tào Tháo một danh sĩ tài cao là Nễ Hành để sang khuyến dụ Lưu Biểu.

Tào Tháo cho người đi triệu Nễ Hành đến. Khi Nễ Hành bước vào dinh, Tào Tháo làm lơ không mời ngồi.

Nễ Hành đứng xó xó tại đấy một lúc rồi ngẩng mặt lên trời than rằng; Than ôi! Trời đất rộng lớn thế này mà sao không có lấy được một người nào.

Tào Tháo ngạc nhiên hỏi: Thủ hạ ta rất đông, mà người nào cũng tài giỏi, anh hùng trong thiên hạ, sao dám bảo là không có người?

Nễ Hành nói: Vậy xin cho biết những ai.

Tào Tháo vội vàng kể: Nay, mưu trí cao xa thì có Tuân Vĩc, Tuân Du, Quách Gia, Trình Dục. Sức mạnh hơn người ít ai sánh kịp có Trương Liêu, Hứa Chử, Lý Điển, Nhạc Tấn. Chức Tùg sự như Mẫn Sùng, Lữ Kiều. Tướng Tiên phong như Vu Cấm, Từ Hoảng. tài giỏi đầu kém ai. Hạ Hầu Đôn là bậc kỳ tài trong thiên hạ. Tào Tử Hiếu là phúc tướng trên đời. Sao dám bảo là không có ai?

Vừa nghe xong, Nễ Hành bật cười nói: Ông đã làm rồi. Bọn ấy ta biết cả mà, có ra gì đâu. Tuân Vĩc nên sai đi thăm bệnh, đi phùng điếu, đưa đám tang. Tuân Du thì nên sai đi coi mồ giữ mã.

Trình Dục có thể coi nhà giữ cửa. Quách Gia nên đề ngâm thơ bình phú. Trương Liêu dùng đề đánh trống, khoa chiêng. Hứa Chử cho đi chặn trâu dắt ngựa. Nhạc Tấn dùng đề thâu đơn, đọc trạng. Lý Điều dùng đề đem thư, truyền hịch. Lữ Kiên thì nên đề mài dao đúc gươm. Mãn Sùng có tài ăn men uống rượu, Vu Cấm có thể sai vác gạch xây tường. Từ Hoảng thì giỏi việc cạo heo giết chó. Hạ Hầu Đôn có thể gọi anh hùng một người thôi (1) Tào Tử Hiếu nên gọi là Thái Thú ham tiền. Còn lại những kẻ khác đều là hạng giá áo túi cơm, thùng rượu, bao thịt mà thôi

Tào Tháo nghe qua, nổi giận vặn hỏi: Vậy người có tài gì?

Nễ Hành đáp ngay: Thiên van, Địa lý không điều gì không biết, Tam giáo, Cửu lưu (2) không chỗ nào không hiểu. Trên có thể giúp vua được như Nghiêu, Thụấn, dưới có thể so sánh với Đức Khổng Tử, Thầy Nhan Hồi, ta đâu có thêm bàn luận với phường thô tục.

Trương Liêu đứng bên cạnh rút gươm định chém Nễ Hành. Tào Tháo đưa mắt ngăn lại, rồi nói với Nễ Hành:

— Hiện nay ta đang thiếu một chức cõ lại để sớm tối đánh trống hầu những buổi triều hạ, yến tiệc. Vậy người hãy giữ chức này.

Có lẽ Tào Tháo nói để làm vừa lòng Trương Liêu vì vừa rồi Nễ Hành cho Trương Liêu chỉ đáng đồ đánh trống.

Nễ Hành nghe qua, lớn tiếng ưng chịu.

Trương Liêu hỏi Tào Tháo: Tên ấy ăn nói ngạo mạn sao thừa tướng không để tôi giết.

Tào Tháo nói: Nó vốn có cái hư danh. Xa gần ai cũng cho nó tài giỏi. Nếu giết nó thiên hạ sẽ bảo ta hẹp lượng không bao dung. Nó khoe khoang như vậy, ta sai làm tên đánh trống cho nó nhục.

Hôm sau, Tào Tháo mở tiệc đãi khách, sai Nễ Hành ra đánh trống. Lúc Nễ Hành ra, viên cõ lại cũ bảo Nễ Hành: Đánh trống, phải mặc áo mới vào.

Nễ Hành không thèm nghe, cứ mặc áo cũ, đánh ba hồi trống. Tiếng trống nhịp nhàng, âm điệu ai oán làm mọi thực khách đều buồn lòng, rơi lệ.

Kể từ hữu thấy vậy nạt rằng: Đánh trống sao không thay áo.

Nễ Hành bèn cởi tuột quần áo, đứng giữa trần truồng, khách đều che mặt. Rồi Nễ Hành từ từ mặc quần áo mới vào, sắc mặt thản nhiên không thay đổi sắc.

Tào Tháo nạt rằng: Giữa chốn miếu đường sao dám vô lễ vậy.

Nễ Hành đáp lại: Dối vua lừa trên mới gọi là vô lễ, chứ bày thân mình do cha mẹ sinh ra trong sạch, sao gọi là vô lễ được.

Tào Tháo vặn hỏi: Mày trong sạch vậy thì ai dơ bẩn?

Nễ Hành trả lời: Người không biết người hiền cùng kẻ ngu, ấy là mắt bẩn. Không đọc thì, thư ấy là miệng dơ. Chẳng nghe lời ngay thẳng là tai bẩn. Không thông Kim cõ, là thân bẩn. Chẳng dung chur hầu là bụng như Luồn nghĩ mưu soán nghịch là lòng như. Như ta đây là danh sĩ trong thiên hạ mà người dùng làm tên đánh trống. Người muốn nên nghiệp vương bá mà lại khinh người thế sao?

(xem tiếp trang 7)

(1) Ý mỉa mai Hạ Hầu Đôn chỉ còn có một mắt thôi.

(2) Cửu lưu: chín phái học của Tàu: 1, Nho gia; 2, Đạo gia; 3, Pháp gia; 4, Tung hoành gia; 5, Âm dương gia; 6, Mặc gia; 7, Danh gia; 8, Nông gia; 9, Tạp gia.

THẮC MẮC CỦA EM

BÚ DỪ LÀ CON GÌ?

HỎI: Tại sao khi thấy gương mặt của một người nào đó nhớ một cách xấu xí người ta lại bảo «nhấn nhó như con bú dừ»? Vậy Bú dừ là con gì? ở đâu? Bộ nó hay nhấn nhó, xấu xí lắm hử chứ?

PHẠM THỊ BÍCH THỦY
(Gia Định)

ĐÁP: Bú dừ là tiếng để ch con khi đó em. Vì thế khi nói «nhấn nhó như bú dừ» thì cũng có nghĩa là «nhấn như khi» vậy. Muốn xem nhấn như thế nào em hãy vô sở thu và thử cho nó ăn một miếng gừng (đừng bảo BK xúi dại). Khi ăn phải gừng nhấn dữ lắm nên các cụ mới có câu «nhấn như khi ăn gừng».

TÚ TÀI BAN C

HỎI: Nếu có tú tài II ban C thì có thể theo các phân khoa nào? Bằng Proficiency có được coi tương đương với tú tài I về phương diện động viên để đi học lớp Sĩ Quan không?

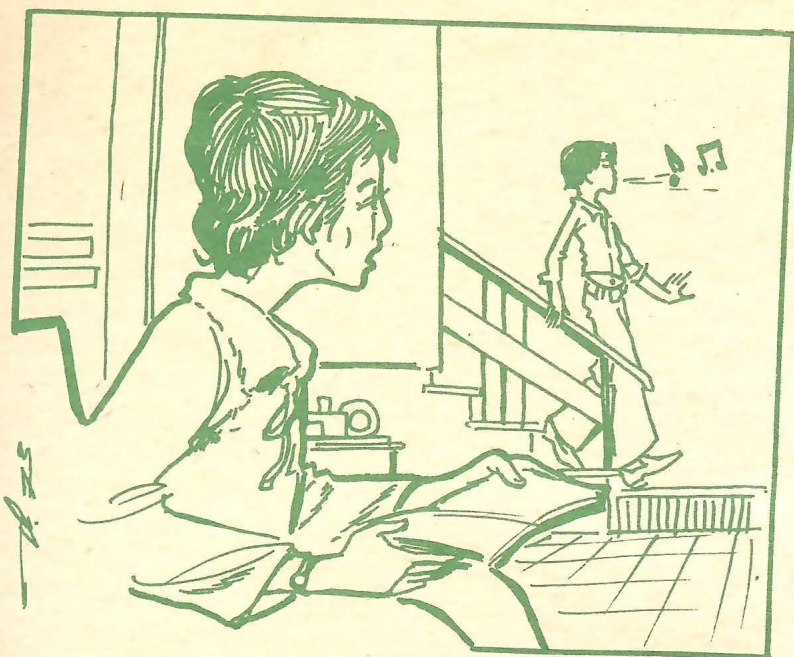
TRẦN GIA NGHI

- 1) Tú Tài Ban C có thể theo học Văn khoa, Luật khoa, Sư phạm.
- 2) Được theo học lớp Sĩ Quan.

HỎI: Thừa Chú ICCS là gì ạ? Có phải là một tổ chức như Hồng Thập Tự không? Nếu phải thì do ai đứng đầu? Xin chú cho cháu rõ hơn ạ.

ÁI DIÊN THÙY TRANG
(Gia Định)

ĐÁP: ICCS không phải là một tổ chức như Hồng Thập Tự. Đó là Ủy Hội Quốc Tế Kiểm Soát và Giám Sát Ngưng Bắn (International Commission of Control and Supersion). Ủy Hội này mới được thành lập sau Hiệp Định Ba Lê ngày 27-1-1973 về Hòa Bình tại V.N, và gồm có 4 Thành Viên là: Gia Nã Đại, Hung Gia Lợi, Ba Lan và Indonésia.



PHAI NAM GIẢN DỊ

MINH QUÂN

Người xưa có câu « Cười người chớ khá cười lâu, cười người hôm trước hôm sau người cười » thật không ngoa. Thời gian gần đây, ba tôi đã hết dịp tuyên bố hãnh diện về « cha con ta » như thói quen nữa.

Số là, nghe cái giọng tin tưởng, chắc nịch của ba, mẹ tôi không đề cao cảnh giác một tí tí nào đối với bọn con trai về vụ ăn mặc. Lâu ngày, thành ra một thói quen. Kể đó, mẹ tôi lại không được mạnh trong mình một dạo (điều này, xin nói nhỏ với bạn thôi, mẹ mà nghe được, mẹ... chạm tự ái, vì mẹ vẫn tuyên bố rằng mẹ mạnh lắm, không bao giờ đau ốm). Ban đầu, nguyên do là vì mẹ dầm mưa hoài, không kiêng nê gì cả. Rồi mẹ hăm hấp sốt, ấy thế mà rồi uống vài viên thuốc cảm hơi bớt mẹ đã lại chối dậy lẳng quăng đủ thứ việc. Mẹ lau nhà, mẹ giặt cái chăn, mẹ cuốc cuốc ngoài vườn. Mẹ kêu: ngồi không buồn quá! Bỗng một hôm, đang lau nhà, mẹ buông cái cây ra, ngồi phịch xuống cạnh cầu thang, thở dốc như thê là cá rời mặt nước. Lúc đó, chỉ có mình tôi ở nhà, tôi hét toáng, chị bếp nghe tiếng, chạy

lên, chúng tôi vực mẹ vào giường, mẹ kêu tức ngực, mồ hôi tuôn ra như tắm. Hai đứa gần khóc, vội chạy ù qua mời bác Tư sang xem thử mẹ làm sao, hay là trúng gió trúng máy chi đây? Bác Tư hốc tốc trèo rào qua, lại gần sờ trán mẹ, sờ ngực mẹ, nắn nắn cánh tay mẹ một chút rồi trấn an tội tôi:

— Mẹ cháu bị *xuyết mê na* đấy không sao đâu, nhưng lần này, h mạnh rồi các cháu phải thay nhau làm việc để mẹ nghỉ lâu lâu mới được.

— *Xuyết mê na* là bệnh gì hở bà?

— Có sao không bác?

Tôi và chị bếp cùng hỏi. Bác Tư giải thích là không sao, vì *xuyết mê na* không phải là một bệnh, mà là sự nhược sức sau khi bệnh, nói tóm lại có nghĩa là trạng thái kiệt lực sau khi vừa khỏi bệnh, vì không chịu đựng sức, vì làm việc nặng liền sau khi bệnh. A! Tưởng gì, điều này thì dễ quá, tôi tự nhủ tối nay, tôi sẽ mách ba tôi đặt ba ngăn mẹ lẳng quăng một dạo là xong. Trong nhà này chỉ ba tôi là có thể buộc mẹ tôi điều đó thôi. Ngoài ra, tôi sẽ tra tự điển chữ

này coi có đúng như bác Tư nói không? (không học trường Tây cũng bậy thật: mỗi chút mỗi phải tra tự điển) để rồi có dịp mình sẽ lòn tụi em chơi!

Tuyệt nhiên, tôi không chút lo ngại nào về tình trạng sức khỏe của mẹ tôi. Thế mà chuyển đó lại là chuyển mẹ tôi *nằm thực sự, rất dài ngày!* Gần một tháng ròng! Khi khỏe khỏe, mẹ tôi hết dám khinh thường và cũng thôi, không tự phụ về cái sức khỏe dẻo dai của mẹ nữa.

Tối không thức khuya, sáng thôi dậy sớm, dù tôi biết đó là điều mẹ rất khờ tâm. Nhất là vào buổi sáng: phải nằm yên trong giường, mở mắt, lắng tai nghe tất cả mọi tiếng động ở nhà ngoài. Bọn tôi học hành rất trái giờ giấc, trưa năm giờ chiều, trưa 1 giờ trưa, trưa lên tận Thủ Đức, phải dậy sáu rưỡi sáng.

Nằm đó, mẹ kêu với ra ngoài, nhắc nhở trưa này mặc thêm áo ấm kéo trời lạnh đi xa lên xa lộ gió máy nọ kia, bảo trưa khác coi đem áo mưa kéo chiều bị ướt. Rồi bảo chiều trứng ăn với bánh mì, rồi hỏi: có đội mũ hay lại quên như mọi bữa?

Tuy là *đau chóng lành chầy*, song rồi cũng đến ngày mẹ tôi bình phục. Bà dậy sớm, tuy không lau nhà, giặt giã như thói quen, song cũng khoác thêm áo ấm ra phòng khách ngồi nhìn chúng tôi đi lại, tới lui, ăn uống, soạn cặp v.v...

Chợt một hôm, bà chiều đôi mắt nghiêm khắc vào thằng em trai lớn của tôi, giọng bà bức tức:

— Này, Vũ! Sao cái áo con chặt dữ vậy, hở?

Vũ lúng túng giây lâu, không trả lời được. Mẹ hỏi dồn:

— Kia, mẹ hỏi, con có nghe không? Sao không trả lời? Tại sao cái áo con chặt dữ vậy, hở? Nói mau coi!

— Dạ, đâu có gì... tại nó chặt...

— Đừng có qua mặt tao. Tự nhiên mà nó chặt sao được? Có cái gì đây chớ chẳng không. Liệu mà đối trá... Hừ! Nó chặt...

Mẹ đứng lên, lại gần hơn một chút, quan sát cho rõ nguyên do. Vũ tái mặt, mà tôi, tôi cũng lo lo. May sao, từ trên lầu ba kéo lê dép đến cầu thang nói chỗ xuống:

— Có gì thì có, cũng đề nó đi học về cái đã, gần sáu rưỡi rồi, chần chờ tra gạn cho trễ xe giờ đã! Mẹ mày cứ vậy hoài, kiểm soát không lưa giờ, không nhằm cách.

— Thôi, đi học đi! Chiều về sẽ hay.

Mẹ bảo Vũ. Nó lúi lúi đi ra, tay ôm cặp, đầu cúi xuống, chân bước mau và tôi dám cả quyết là nó đang thót bụng lại cho cái áo bớt chật đi, vì nó ngán mẹ, bà chưa tha nhìn theo và đang rất bất khoan.

Cuộc điều tra tiến hành ngay sau khi ba tôi lái xe ra khỏi ga ra. Chỉ trong 15 phút, mẹ biết rõ đầu đuôi câu chuyện: thoát tiên là tôi mở máy ra, may bóp vào cho Vũ mỗi bên một đường cho vừa vừa một chút, chớ áo gì rộng thùng thình, kỳ quá. Theo đúng lời yêu cầu của nó. Mà thật ra, tôi may vừa thôi, không có bóp chặt quá lỗ như hiện giờ. Song mẹ tôi tức giận vì tôi đã bày đầu cho nó kiêu cợ, nên cứ một hai đồ riết là chính tôi may lại chật như vậy. Tôi không thề nào cái chính nời. Tôi nóng bừng mặt lên, khi nhớ đến roi roi về cái quần của con Hà. Lần này thì mấy roi đây? Sao tôi ngu vậy chớ? Sao tôi giúp tụi nó làm chi cho mang lụy vào thân?

Đúng lúc đó, chị bếp thương hại người ngay mắc nạn nên trở mặt ra, can thiệp:

— Thừa bà, em Vũ tự may lấy chớ không phải...

— Thằng Vũ tự may lấy? chắc không?

— Dạ chắc chớ, con thấy rõ ràng mà. Bữa đó em Vũ mở máy may nhằm lúc con lên lau dọn trên lầu mà.

Tôi thở phào nhẹ nhõm, ngỡ là mình được gỡ rối rồi. Ai ngờ mẹ vẫn giữ nguyên về giận dữ sau khi dụ xuống một tí teo thôi:

— Dù vậy đi nữa cũng do con



Thu bày đầu, chứ trước nay nó có bao giờ về chuyện may bóp, may thắt gì đâu. Luôn luôn là con chị to đầu bày đặt... Mà thôi, tao mệt quá rồi. Đề chiều sẽ nói chuyện với tụi bay luôn.

Khi thằng em trai tôi riu riu cời cái áo sơ mi đang mặc theo lời mẹ, thì tôi đang cắm đầu vào cuốn vở đặt ngay ngắn giữa bàn. Tôi cố làm ra vẻ chăm chỉ học hành, như tuồng quên phất chuyện lúc sáng, như không đề ý gì hết, nhưng sự thật thì khác hẳn. Tôi không thấy gì, chữ nghĩa nhảy múa lộn xộn trước mắt tôi. Học gì vô mà học? Tôi ngồi đó, đợi tiếng gọi của mẹ tôi mà không thấy. Tiếng mẹ tôi cao, to, át cả tiếng phân trần ấp a, ấp úng của thằng em trai, vọng vô mồn một:

— ... Nói lạ chưa? Nếu con không kêu ca, tại sao tự nhiên con Thu nó lấy áo con đem may thắt lại làm gì? Áo quần con mẹ may cho con, mẹ biết mà, nó vừa chứ có rộng gì đâu, mà dù cho rộng, cũng phải hỏi

ý mẹ chứ không được tự tiện n bóp thắt gì là làm, nghe rõ chứ Hừ! Con trai gì lại đề ý thời trang! Trông con mặc mà mẹ xấu hổ, như không gài nút được... N

Có tiếng Vũ phân trần nhorrồi tiếng mẹ lại cất lên:

— Ai cho phép con mở máy rra phá như vậy? Bao nhiêu lần bay mở máy may ra là bao nhiêu gãy kim, rồi chỉ. Hết chuyện rồi! chuyện phá rồi phải không?...

Bao nhiêu dây thần kinh của cẳng thẳng sắp đứt. Chờ đợi n một cực hình. Thà là... Tôi khồao ước. Và quả nhiên cầu được uthấy, mẹ tôi cao giọng lên:

— Con Thu đâu, ra đây coi!

Tôi chạy ù ra, quên cả dạ nh thường lệ. Mẹ hăng giọng một cá

— Ai bảo con thắt áo chật l cho thằng Vũ?

— Dạ, — tôi cố nén run trả l

— nó nhờ con may giùm, mà con may vừa thôi, đâu có may chặt. Tại nó nhiều chuyện, may thêm lầ nữa...

— Tại con bày đầu, rõ ràng quá rồi, đừng có chống chế gì nữa. Nó có nhờ cũng phải hỏi ý kiến mẹ đã, nghe không?

Tôi bối rối đứng yên, vừa giận mình vừa bực về cái tính quá chudoáo của mẹ. Tại làm sao mà cái gì trong nhà, từ lớn chí nhỏ mẹ đều chiều tướng tụi tôi hết vậy chớ? Tại tôi mặc chật hay rộng thì có sao đâu? Có hại gì đâu? Mẹ tôi quát to:

— Con thật đáng đòn. Nếu con đừng đụng đến cái áo, tự đứng mà nó dám giở trò thì mẹ đánh nó một trận rồi. Đàng này, mày cầm đầu mà..

Tôi muốn nói: « Thôi, mẹ đánh con 10 roi như kỳ trước đi, mẹ nói hoài con nhức đầu lắm, con chịu hết nời rồi, cái gì mẹ cũng đổ tại con, tại con hết »

Nhưng tức thì tức vậy, định thì định vậy chứ cho ăn kẹo cũng chưa chắc dám nói ra ý định. Chị em tôi đứng yên, chờ sự trừng phạt, song lạ thay, mẹ không bảo đưa roi, không quát tháo gì nữa. Không khí nặng nề

gần như làm tôi ghệt thở. Sau cùng mẹ nói, giọng trầm, buồn, khác thường :

— Tao chán tụi bay quá đi. Không khi nào để cho mẹ được vui lâu. Thôi, đi thay áo giùm cái Vũ. Từ nay, mẹ cấm con đụng đến cái áo này. Tao mà thấy mặc kiểu này thì...

Mẹ im bật nửa chừng, với cầm cái áo, đưa cho chị bếp :

— Đêm giặt sạch rồi đưa cho tao. Đưa tận tay tao, nghe không ?

Thoát nạn, tôi mừng hết sức — không rõ thằng em tôi thì sao, cứ thấy mặt nó lăm lăm lý làm sao hiểu nổi?

— Và lần này tôi tự hứa sẽ không nhanh nhẩu, sốt sắng với ai hết — là ai đây là lũ em tôi — Đủ rồi, quá đủ rồi, tôi muốn yên thân.

Tuần lễ sau, mẹ tôi dậy sớm đều đặn và lại phát giác ra thêm một tội lỗi của con trai : cái quần nó loe lười ống, chật và ngắn trên lưng. Lần gì, trước mặt mẹ tôi, nó không dám đi thẳng người mà cũng không dám cho sơ mi vào trong quần. Cái áo quần ngắn quá, nó tuột ra tức hắc, bày lưng !

— Lạ thật, vậy mà ông Hiệu trưởng và các vị giáo sư không hay biết học trò mình cầu thả trong cách mặc như vậy, lạ thật !

Lại bắt thay quần ngay. Lại ra anh cấm mặc quần đó. Nói cho công minh mẹ tôi không khát khe quá đáng đâu : vì khi tôi lấy mấy cái quần cũ của nó ra cho nó mặc thì bỏ áo vào trong lại dễ dàng, không tuột, không bày lưng ra ! Ống quần thẳng đứng như không loe phía dưới quá lỗ như quần mới.

Việc này đến tai ba, ba lại trách mẹ may cho nó mà không coi. Thì ra hôm hè về thăm bà, bà đã cho nó đi may, nó ra hiệu, đi cặp với ông bạn nhỏ và ông ta làm cố vấn thời trang cho ! Bỏ thì thương, vương thì tội. Mẹ tôi không biết làm sao : vì thứ vai bà may cho nó quá lăm, thế mới tiếc chứ. Nhưng cuối cùng, mẹ tôi tặc lưỡi một cái,

cương quyết ra lệnh :

— Đáng lẽ là phải bỏ cái quần này, nhưng thôi, cho con mặc lúc đi tập thể dục, lúc rạ làm vườn hay sửa xe, chứ không được mặc đi học. Nghe chưa ?

Coi như chưa chắc ý, mẹ tôi thêm :

— Kể từ nay, mỗi sáng, trước khi đi học, đứa nào cũng phải đến trước mặt mẹ... tao muốn thấy các con ăn mặc ra sao. Nhớ chưa ?

Hai ba tiếng dạ ran lên rồi con Hà nom sắc thái mẹ đã hơi vui, trêu :

— Gặp lúc mẹ đang ngủ cũng cứ lại gần mẹ sao ? Hay là kêu mẹ dậy nhìn tụi con ?

— Đừng lo chuyện đó. Từ nay mẹ dậy sớm đều đều.

Các con tản mát lên lầu, xuống bếp, ra vườn — dù nhỏ bé cũng là vườn chứ, phải không, thưa bạn ? — Tôi thì vào phòng học.

Trang sách vẫn đang mở rộng, sẵn sàng mời mọc. Nhưng lần này, niềm vui choán rợp làm tôi lại cũng học không vô. Hên quá, làm sao không mừng chứ ? Ồi ! mà suy cho cùng mình còn trẻ con quá, có cả cuộc đời để học, lo gì ? Tôi tự chống chế.

Bên ngoài, ba mẹ tôi trò chuyện gì đó mà cứ chen vào từng tràng cười. Đột nhiên, tôi nhớ đến câu nói buồn buồn của mẹ tôi : « Tao chán tụi bay... Không khi nào để mẹ được vui lâu lâu » À, như thế có nghĩa là «Tụi bay chỉ làm cho mẹ vui in ỉt, vì giữa những lúc mẹ vui tụi bay bày ra một trò mới làm mẹ nổi giận lên,

mất cả vui » chứ gì ? Thế tức là mẹ có vui đấy. Tôi đi đến kết luận này : chúng tôi có làm mẹ vui, nhiều cái vui nhỏ góp lại thành cái vui to, thế là tốt rồi, phải không ? Chán gì đứa làm cha mẹ buồn ? Chúng tôi thế là nhất rồi (điều này chính ba mẹ tôi thường công nhận — có khi ngay trước mặt chúng tôi nữa kia, bạn ạ !) Ba mẹ tôi vẫn nói thế này đây :

— Coi vậy chứ con mình không đến nỗi nào, nhiều đứa...

Tôi chỉ cần nghe chừng đó là mát lòng rồi. Nhiều đứa làm sao, chúng tôi đâu cần biết rõ ? Tò mò thêm làm chi vô ích.

Vâng, tôi đi đến kết luận toan học là mẹ tôi có vui, dù đôi khi cái vui bị gián đoạn chút chút. Nhưng có ngại gì ? Miễn mẹ vui là đủ !

Và tôi còn biết rõ ràng mẹ rất yêu chúng tôi. Chẳng thế mà khi mẹ nổi giận lên, mẹ quát tháo âm ỉ, nhưng khẽ động nghe ba la máng chúng tôi thì từ trên lầu, từ dưới bếp, đang đọc sách hay đang làm gì đi nữa, mẹ cũng bỏ đấy, chạy lại, tìm cách chống đỡ, bênh vực chúng tôi. Mẹ rất sợ những cơn lôi đình của ba. Mẹ chen vào bằng những câu có tính cách an thần cho ba tôi như :

— Con khờ dại thế đấy, làm phiền lòng ba... Ba thương con biết bao nhiêu... Hay :

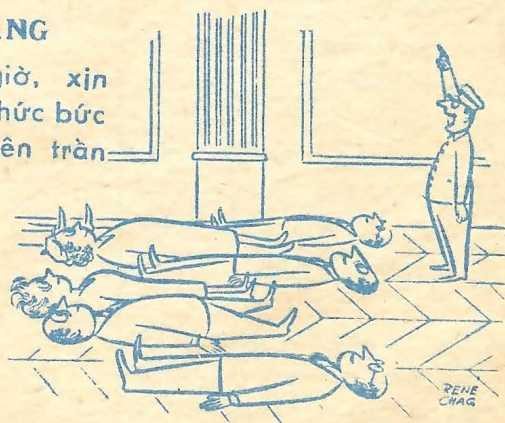
— Mẹ đã dặn bác nhiều bạn rồi mà...

Rồi sau cùng bà đi đến mục đích :

— Thôi, anh nghỉ đi, để đó tôi, tôi sẽ... (quay sang chúng tôi, mở

TẠI VIỆN BẢO TÀNG

Hướng dẫn viên : Bây giờ, xin quý ông bà hãy thưởng thức bức họa tuyệt vời được vẽ trên trần nhà.



đường). Thôi, xin lỗi ba đi, con ! Con cái nhà này...

Hiện giờ, gia đình tôi ra sao ?
Thưa bạn, hiện tại thì không có sóng gió gì, mẹ tôi đang nằm vững *con thuyền gia đình*, một tay lèo lái rất là... đang hoàng ! Đó là nói theo giọng mẹ tôi. Lâu lâu, một bà cô, bà bác, bà dì, hay một bà bạn đến than phiền về con cái quý vị ấy nọ kia, tức thì mẹ dặng háng một cái, to tiếng gọi tôi đem cái quần và cái áo của con trai lớn ra. Đoạn bằng giọng rất là chững chạc, ngon lành, giọng của ông tướng bách chiến, bách thắng, mẹ nói :

— Đó, coi giùm tôi coi ! Tôi mới nằm có hơn tháng, không dậy sớm được coi chừng mà nó đã ăn mặc như thế đó. Con nít bây giờ không thể lờ là được...

Khách mở to mắt lên :

— Thế chị tính sao ?

— Tính sao à ?— Giọng mẹ tôi đầy uy quyền — Cấm mặc chứ tính sao ! Tôi cương quyết lắm chứ cô (hay chị, bác chị đó) đừng tưởng...

— Bộ bỏ thiệt hả ? Uổng quá...

— Chứ để cho nó mặc coi sao được ? (giọng mẹ dịu lại) cái quần tốt quá, nên khi nào nó ra vườn, đi tập thể dục, sửa xe thì tôi cho mặc. Còn cái áo thì không, nhất định không.

— Vậy chị cắt làm chi vậy ? Đề kỷ niệm hả ?

— Cũng được chứ sao, đừng chềnh mảng, quên coi chừng nó.

Khách nhìn chăm chăm mẹ tôi, chắc khách không ngờ rằng mẹ tôi ngon lành như vậy ? Khách nghĩ gì thì tôi không rõ. Vì khách là người xa lạ, chứ mẹ tôi thì tôi hiểu : mẹ đang hãnh diện ghê lắm. Cứ nhìn nét mặt rạng rỡ của mẹ tôi là tôi biết liền.

« Một cái vui nhỏ đó, mẹ ơi » Tôi vừa đem hai tang vật tịch thu đi cất vừa nói thầm, lòng rộn rã niềm vui, cũng nhờ giọng mẹ tôi !

MINH QUÂN

thiếu nhi /6



CUỘC THI SÁNG TÁC THƠ

Số thứ tự nhận được 372

MÙA THU HỌC TRÒ

(cho Nguyễn Tâm Hồn)

Áo trắng cài hoa cúc nở vàng
Nghe đời đẹp tựa khúc dư vang
Giữa chiều thu lạnh mưa ngâu đò
Tiếng hát hòa đưa giữa lá vàng

Tà áo tung bay dưới mái trường
Bên chồng sách vở rộn niềm thương
Chiều thu lá úa heo may thoảng
Lòng cũng vui theo buổi tựu trường
Mắt biếc còn vương hương tuổi thơ
Hồn nhiên, ngà ngọc đáng tôn thờ
Thu về, héo úa màu cây lá
Nhưng dấu chân nai vẫn chữa mờ

QUYÊN BẮNG

(Vàng son I — Quảng Tín)

Số thứ tự nhận được 374

KÝ ỨC

Cho hồn tìm lại xa xưa
Vẻ nghe lối cũ cơn mưa chợt tàn
Nhớ thương ơi ! Bỗng ngỡ ngang..
Giờ phôi pha mất tuổi vàng son xưa
Xưa mười hai tuổi ngu ngơ
Trường thôn đếm bước trên bờ ruộng
xinh

Cỏ may bông thắm bao tình
Hái cài lên tóc khoe mình đẹp ghê !
Trường xưa giờ bước chân về
Chắc xa lạ hẳn tình quê ban đầu
Giận hờn những chuyện đầu đầu
Hồn nhiên, Vụng dại chẳng sâu lòng
thơ

Nhớ thương ơi ! Những đợi chờ
Dãy bàn năm cũ phai mờ mực chưa ?

Trường yêu... nhớ mãi cho vừa
Tình thương thầy, bạn bấy giờ vời xa.

ĐĂNG LINH

— (Vàng Son I) Quảng Tín —

Số thứ tự nhận được 375

NUÔI TIẾC

Nuôi tiếc làm sao những tháng ngày
Bên màu áo trắng, vở trên tay
Tung tăng dưới nắng chiều tan học
Đưa mắt em tìm hương thơ ngây

Nuôi tiếc làm sao những tháng ngày
Của chiều thu lạnh thoáng heo may
Em ngồi đan mộng bên chồng vở
Nghe tuổi hồn nhiên... như mây bay

Nuôi tiếc làm sao những thửa xưa...
Trường yêu, Thầy, Bạn nhớ sao vừa
Tuổi thơ ngày ấy, ôi ! êm đẹp...
Giờ đã tàn phai như cơn mưa...

QUYÊN BẮNG

(Diễm thôn — Quảng Tín)

Số thứ tự nhận được 376

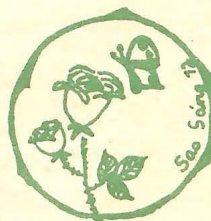
BỜ CŨ

Em đứng bên bờ sông nhớ thương
Nhìn về kỷ niệm cuối nẻo đường
Ở đó, có bầy chim cánh trắng
Chân đi còn ngại, bước ngập ngừng
Nơi đó em từng nuôi ấu thơ
Và xây những mộng đẹp học trò
Ngày sau em lớn làm cô giáo
Cô giáo dịu dàng xinh lắm cơ !
Em đã đùa chơi, đã giận hờn
Vời bè bạn dấu, với cô thương
Mực tím em hay ngồi nắn nót
Từng trang giấy trắng nét vương vương

Cô giáo không la mắng học trò
Những lời cô nhẹ đáng yêu cơ !
Nhìn sang bờ cũ nghe nhớ lạ...
Bờ cũ một đời xinh ấu thơ...

Tê-hát NGUYỆT THI

(Nữ Trung học Đà Nẵng)





Thư Chủ nhiệm

GỬI CÁC EM THIẾU NHI

(tiếp theo trang 2)

Bấy giờ Khổng Dung là người tiến cử Nễ Hành cho Tào Tháo
Tào Tháo giết mất Nễ Hành, bèn lựa lời khoan thai khuyên Tào
Tháo đừng giết Nễ Hành.

Tào Tháo chỉ vào mặt Nễ Hành ra lệnh: Ngươi hãy đi sứ qua
tỉnh Châu, thuyết được Lưu Biểu về hàng sẽ được làm Công Khanh.

Nễ Hành không chịu đi, Tào Tháo bắt đóng gông ba con ngựa,
và hai người áp hai bên, bế xốc Nễ Hành lên lôi đi.

Nễ Hành sang tới Kinh Châu, vào ra mắt Lưu Biểu. Vốn tính
giao mạn, Nễ Hành làm ra vẻ ca tụng tài đức của Lưu Biểu để ngụ
chê bai. Lưu Biểu bực mình, nhưng không nói ra, chỉ bảo Nễ Hành
qua Giang Hạ yết kiến Hoàng Tồ.

Có người hỏi Lưu Biểu: Nễ Hành dám xấc dữa cợt cả chúa
ông, sao chúa công không giết đi?

Lưu Biểu nói: Nễ Hành đã lảng nhục Tào Tháo nhiều lần,
Tào Tháo không giết vì sợ mất lòng người. Nay Tào Tháo sai Nễ Hành
đi sứ đến đây với dụng ý mượn tay ta giết giùm. Thù thì trả mà tiếng
hại người để ta chịu. Vậy ta sai Nễ Hành qua gặp Hoàng Tồ để cho
Tào Tháo biết rằng ta không phải kẻ khờ!

Mọi người đều phục Lưu Biểu là cao kiến.

Nễ Hành sang gặp Hoàng Tồ. Hai người cùng uống rượu cùng
say. Hoàng Tồ mới hỏi Nễ Hành: Ngươi ở Hứa đồ, có biết nhân vật
nào đáng kể. Nễ Hành đáp: Có thằng cu lớn Khổng Dung, thằng cu
nhỏ Dương Bưu, trừ hai đứa ấy không còn đứa nào nữa. Hoàng Tồ
mới hỏi: Vậy ta thì thế nào? — Nễ Hành đáp: Ngươi như vị thần
trong miếu, tuy người ta cúng tế, nhưng không thiêng. Hoàng Tồ nổi
giận mắng rằng: À! Mày dám bảo ta là tượng gỗ à! Rồi sai người
đem chém. Nễ Hành đến chết vẫn chửi Hoàng Tồ không ngớt miệng.

Các em thân mến,

Nễ Hành là một danh sĩ tài ba, lỗi lạc, nhưng vì tính kiêu
ngạo mà phải chết uổng mạng bởi một kẻ tầm thường.

Để tránh cho mình sự tai họa và được mọi người quý mến, các
em lúc nào cũng nên tỏ ra khiêm tốn

Ông Gabriel Meurier đoán chắc: Khi sự kiêu hãnh dẫn đầu,
sự nhục nhã và thiệt hại theo sau.

Các em cũng nên suy nghĩ về lời khuyên đầy kinh nghiệm của
nhà tư tưởng Pháp, Montesquieu:

Tôi nhận thấy rằng muốn thành công ở đời thì một người hãy
ở ra bên ngoài giống như một kẻ ngu độn nhưng sự thật phải khôn
ngoan.

Thân mến chào các em
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

Tuổi thọ của động vật

Cá chép: Sống 100 năm.

Quạ: Sống 80 năm

Khỉ đột: chết vào năm 40

Chó: sống tối đa 25 năm

Rắn nước: sống được 10 năm

Ếch: sống được 15 năm

Ruồi: sống được 4 tháng

Bướm: hưởng thọ 2 tháng

Kiến: sống được 1 năm

Mèo: làm chuột ngán trong 15
năm

Bò: sống được 25 năm

Voi: ăn sinh nhật năm thứ 100

Nai: sống chưa tới 40

Trâu: sống được 10 năm.

Thỏ: sống 10 lần sinh nhật.

Ngựa: Không kéo xe hay chạy
đua tới lúc 30 tuổi.

Chuột: sống 5 năm.

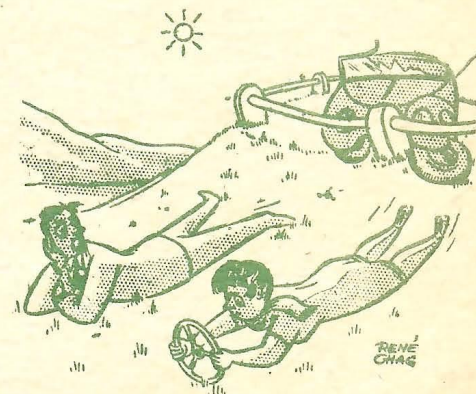
VÂN HÙNG
(sưu tầm)

— Có học vấn mà không có đạo đức
là người ác, có đạo đức mà không có
học vấn là người quê.

LA TƯ PHÚC

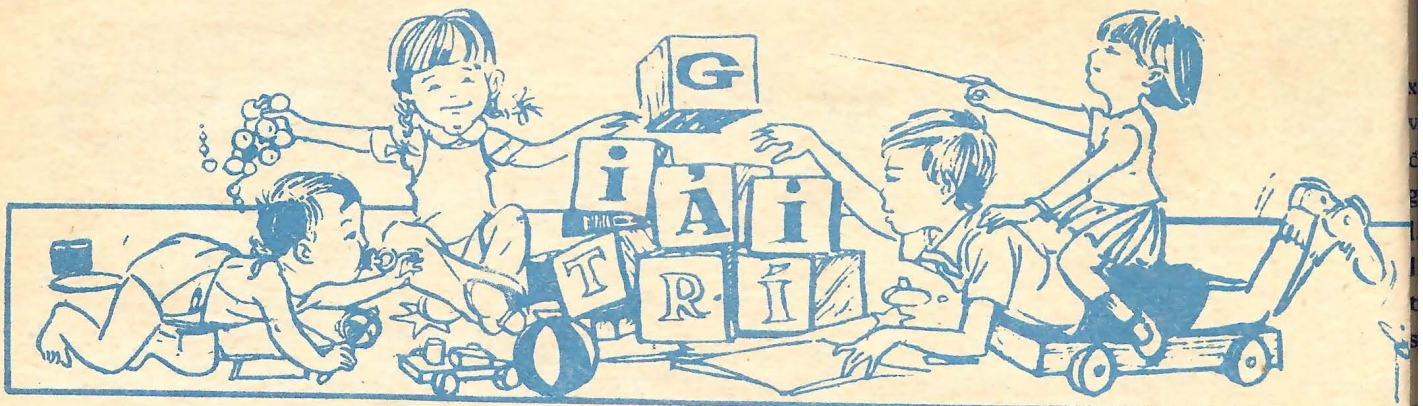
— Người con đại hiếu suốt đời mến
cha mẹ.

MẠNH TỬ



DẠY LÁI XE

Hôm nay bà tiến bộ hơn
rồi. Bà nắm rất vững tay lái.



Ô CHỮ SỐ 91

Ngang dọc như nhau

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	H	Y	M	Ã	L	Ã	P	S	O	N
B	Y		A	O	N	H				H
C	M	A		D	N	H	C	H	I	
D	A	O			G	H		A	O	H
E	L	N	G	A	R	A			A	A
F	A	N	N	H	H		T	N		
G	P		H		A			C	G	H
H	S		C	A		T	O	A	D	O
I	O		H	O	A	N	G	D	A	O
K	N	H	I	H	A			N	O	O

1.A.— Dây núi có ngọn Everest cao nhất thế giới.

2.B.— Đại danh từ đồng nghĩa với nó, hân — Bóng hình không có thật — Hát.

3.C.— Danh sĩ đời Trần-học rất giỏi, được vua Nguyên nước Tàu

khen tặng là «Lưỡng Quốc Trạng Nguyên».

4.D.— AOD — Tác giả truyện «Những cái răng của Bé» đăng ở số 89 (viết tắt) — Vẽ (viết ngược).

5.E.— Cao nguyên Bắc phần có sông Đà chảy qua lúc vào VN — A bình phương.

6.F.— Người làm ơn cho ta — Tờ báo của chúng ta (viết tắt).

7.G.— PHH — Sừng — Loại hạt trong miệng con trai dưới biển (viết ngược).

8.H.— Hình thê bờ biển Việt-Nam — Sinh vật sống dưới nước thở bằng go — Tướng quân Nguyên trúng tên chết ở trận Tây kết.

9.I.— Đường cong khép kín — Tác giả «mười điều Tâm Niệm»

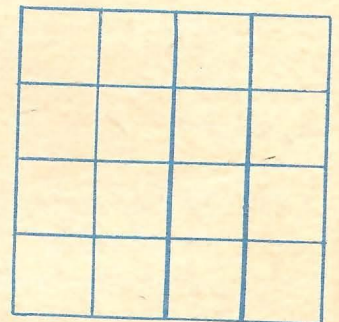
10.K— Sông bồi đắp bình nguyên Bắc Phần phát nguyên từ Vân Nam vào Việt Nam tại Lào Kay — NOO.

TRẦN LINH NGÀ

(Xem trả lời kỳ sau)

Đố vui kỳ 91

1) Trong hình vẽ dưới đây, bạn tìm được tất cả bao nhiêu hình vuông?



2) Một người cha đang đứng dưới một gốc cây ở bờ một hồ nước sâu tuy không rộng lắm. Ông ta đang kéo câu con đang ở trên một chiếc bè vào bờ bằng một sợi dây rất dài buộc vào bè. Khi chiếc bè ra đến giữa hồ, thì dây buộc vào bè sút ra, đầu dây chìm xuống nước, và chiếc bè lững lờ nằm giữa hồ.

Chiếc bè ở quá xa bờ người cha không có cách nào ném sợi dây cho cậu con; cả cậu trai lẫn người cha đều không biết bơi, cậu trai không có cách gì để đẩy chiếc bè trôi đi được, và người cha cũng không có dụng cụ nào khác ngoài sợi dây nói trên.

Như vậy người cha làm cách nào để đem được cậu con vào bờ an toàn trong các điều kiện đó?



SAU CUỘC ĐI SẴM ĐỒ

— Minh ơi! Mở khóa cửa phòng lẹ lẹ, em mệt quá rồi.





ẢO THUẬT

Một chút thông minh

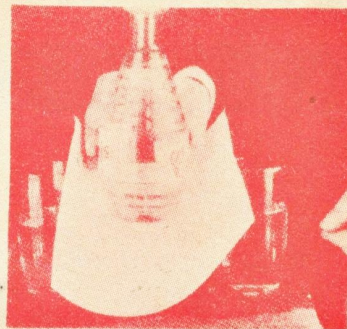
Giữa 2 ly chứa 3 phần 4 nước, bạn để một tờ giấy bìa mỏng bắc cầu qua. Rồi bạn đổ mọi người làm thế nào có thể đặt một bình đầy nước lên tấm giấy bìa mà bình nước không đổ (hình 1 và 2). Khó quá. Không ai tin bạn có thể làm điều đó được. Nhưng chỉ với một chút thông minh...

CÁCH LÀM:

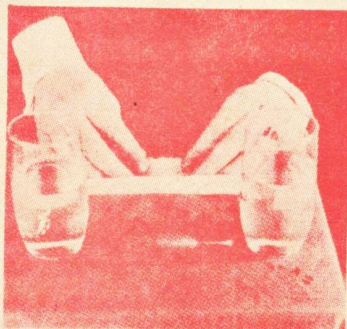
Bạn chỉ cần gấp tờ giấy bìa lại như ta gấp đèn xếp (hình 3 và 4). Sau đó bạn đặt lên 2 ly nước làm một cái cầu bắc ngang. Bây giờ bạn có thể để bình nước lên mà nó không đổ. (hình 5)



(1)



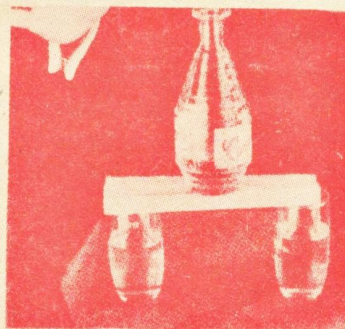
(2)



(3)



(4)



(5)

Hình và Tài liệu của Ảo thuật gia Kassagi



JIVARO BỘ LẠC DA ĐỎ

CHUYÊN SĂN ĐẦU NGƯỜI

ĐẶNG HOÀNG (sưu tầm)

Theo các nhà thám hiểm thì vẫn còn khá đông sắc dân man rợ tại những vùng rừng già heo hút miền Nam Mỹ châu chưa hề tiếp xúc với nền văn minh nhân loại, hoặc nhất định bất cần tới thế giới nào khác hơn hoàn cảnh và địa phương đang cư trú. Họ sống trong tình trạng bán khai qua vô số tập tục kỳ lạ nhưng không muốn kẻ nào ngoài bộ lạc được phép biết đến. Vì thế, gây cảm tình với họ lúc ban sơ đã là chuyện khó khăn gây cản, mà ngay cả thời gian trở thành «bạn thân» rồi, chúng ta vẫn phải cẩn thận, đề dặt. Bạn sẽ được mời dùng điểm tâm từng «bốc» sâu bọ xanh, trắng lúc nhúc như dòi trong các hũ, hay «sức» những chú giun màu nâu đỏ dài ngoằng bò lồm ngồm trên tấm lá, hoặc «nhá» từng con tằm còn nhả, mà theo họ ăn kèm với mật ong rừng rất ngon chẳng hạn. Chưa hết, có thể chủ nhân hân hạnh trao tặng một khúc đuôi rắn «nặng mùi» đến lợm giọng dù đã được ướp muối sau khi hun khói và phơi nắng nên đen ngòm như cục than v...v... Ở thế kệt này, chẳng những bạn phải «nhắm mắt nhắm mũi vào mà nuốt» mà còn phải tỏ ra «thích thú» nữa dù «bị» thưởng thức những món ăn đặc biệt nhất dành cho quý khách tới thăm viếng bộ lạc. Bạn chớ đại dột từ chối, vì làm như vậy tức là tự mình cắt đứt mối cảm tình với họ đấy.

Thông minh nhất trong số mọi da đỏ tại Nam Mỹ châu là sắc dân Jivaro (1). Họ sống rải rác khắp nơi: từ miền núi Ande (Ăng-đơ) tới lưu vực các sông Santiago (Săng-ti-a-gô), Morona (Mô-rô-na), Pastaza (Pát-ta-gia), Upano (U-panô), Pante (Păng-

tor), Zamora (Da-mô-ra), Alto Maranon (An-tô Ma-ra-nông) phía đông bắc và đông nam quốc gia Pérou (Pê-ru), nhưng thường tụ tập trong vùng thượng lưu cùng dọc theo sông Amazonne (Ă Cấn Đỉnh). Tất cả gồm chừng một trăm ngàn chia thành sáu nhóm: Rivet, Jivaro, Antipa, Achuala, Huambiza và Aguaruna. Tuy nhiên họ chỉ tự nhận là dân Shuara mà thôi.

Đặc điểm chung là khuôn mặt người Jivaro thường tròn, mắt sắc, mũi hơi tẹt, môi mỏng, da ngăm ngăm nâu, tóc cắt ngang tai. Quây quần từng nhóm gồm từ bốn tới tám chục gia đình trở lên trong các làng kiên cố như pháo đài, dưới quyền một tù trưởng kiêm phù thủy, họ sống bằng hoa quả, săn bắn và chài lưới.

Các chiến sĩ Jivaro rất hiếu chiến. Họ dùng dao, mác, lao, cung và sì đồng để thời những mũi tên bằng sắt tằm thuốc độc tới kẻ thù là những người thuộc sắc dân khác. Đôi khi các bộ lạc cùng chung huyết thống đánh lẫn nhau vì quyền lợi. Chiến lợi phẩm thường là thủ cấp phe bại trận được đem về trình làng rồi chế biến thành «Tsansa» (Sang-sa = đầu người thu nhỏ lại). Càng có nhiều «Tsantsa» bao nhiêu chủ nhân càng xứng đáng là anh hùng bộ lạc bấy nhiêu.

LỄ NGHI TÔN GIÁO

Ngoài lý do hiếu chiến, dân Jivaro còn nổi tiếng và tập tục thu nhỏ đầu người. Đối với họ, sau khi người thân yêu chết tức là linh hồn bị ma quỷ bắt đi mất rồi nên cần phải giữ lại khuôn mặt để hàng ngày còn nhìn thấy mà xót thương. Từ đó, họ nảy sinh ra ý định phải giết kẻ



Một thủ cấp đã được thu nhỏ và to điểm đẹp đẽ.

thù rồi thu nhỏ lại để ma quỷ không có chỗ trú ngụ nữa. Muốn như vậy, họ phải dự nhiều lễ nghi tôn giáo thật phiền toái không ngoài mục đích tránh khỏi bị linh hồn kẻ thù theo dõi ám hại. Suốt thời gian đó, tất cả những ai tham dự đều phải cữ thịt và xa đàn bà. Tùy theo loại nạn nhân, có thể lễ nghi sẽ kéo dài quanh năm suốt tháng hay chỉ trong vòng vài tuần lễ để rồi sau đấy toàn thể bộ lạc giết thú vật ăn mừng. Chiếc đầu được coi như huy chương chiến thắng (nếu là của kẻ thù) và chỉ đeo vào cổ trong các dịp đại lễ xong lại trình trọng cất giữ ở một nơi riêng trong nhà.

THU NHỎ ĐẦU NGƯỜI

Tách rời khỏi thân thể nạn nhân xong, chiến sĩ Jivaro xách chiếc đầu về khâu mắt và mũi lại. Họ xẻ một đường suốt từ đỉnh đầu xuống tới gáy đoạn ngâm vào một chậu thuốc lá thứ nhất. Thuốc này có công dụng làm cho da thịt khỏi thối rữa đồng thời sẽ «cắt đứt» các đường gân để sau này lóc xương sọ dễ dàng.

Đợi cho thuốc ngấm kỹ, họ vớt ra moi hết xương sọ lại quẳng vào một nồi thuốc lá thứ nhì đun sôi. Nồi này mới quan trọng vì chất nước kết hợp bởi nhựa (mủ) nhiều thứ lá cây bí mật sẽ làm cho da thịt co thắt lại khi bị hơi nóng.

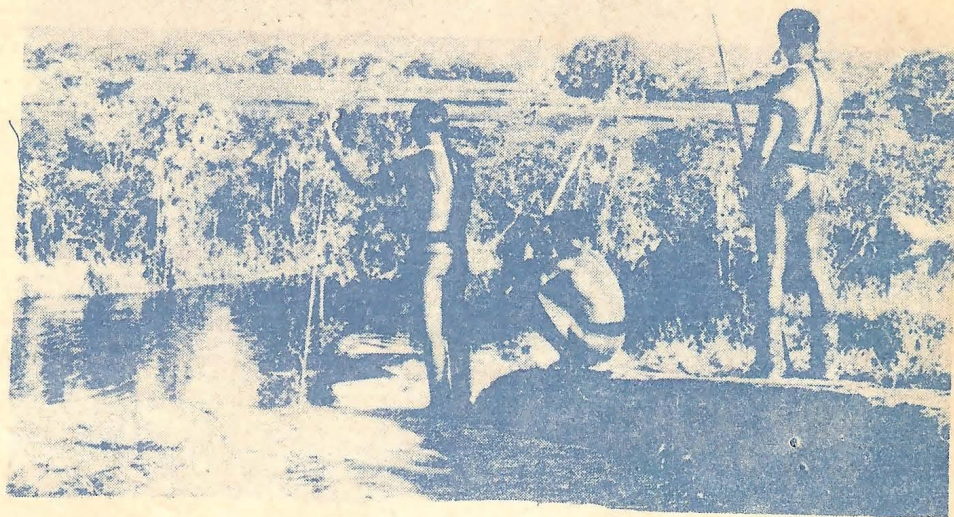
Qua hai đợt thuốc nước, chiếc đầu được đặt vào chảo cát nóng để hút hết chất dầu, mỡ còn sót trước khi đem hun giữa các tảng đá nung đỏ. Chờ khi «nó» đã quắt lại chỉ còn bằng một phần năm, nghĩa là nhỏ như quả cam, chiến sĩ Jivaro lấy ra, để nguội rồi khâu phần gáy. Họ nhét các vải vụn hay rơm rạ vào cho phồng lên như cũ thế là xong. Bây giờ chỉ việc đánh những sợi tơ nhuộm đen thay tóc, sợi trắng hoặc vàng thay râu, và cuối cùng tô phết màu sắc sặc sỡ cho thêm phần đẹp đẻ. Từ nay chiếc đầu tỷ hon này được gọi là Tsantsa (Sang-sa).

Người ta thấy rằng, dù trải qua nhiều giai đoạn biến chế, khuôn mặt nạn nhân vẫn còn những nét cá biệt rất dễ nhận ra, vì có gia đình các nhà thám hiểm da trắng tình cờ mua được đầu của người thân mất tích từ lâu do dân Jivaro bán lại.

Ở các viện bảo tàng Âu, Mỹ đều có trưng bày một số «Tsantsa» do các nhà thám hiểm may mắn trở về đem tặng.

Ngày nay chỉ còn rất ít dân Jivaro còn giữ thói quen săn đầu người để bán cho các du khách. Ở Equateur (E-qua-to) việc buôn bán các «Tsantsa» rất thịnh hành, chứng tỏ rằng tập tục trên chưa chấm dứt dù người ta tìm mọi cách để ngăn cản.

Một khi họ đã không ưa thì



mạng sống hết được bảo đảm, và nếu bộ lạc đó lại thuộc sắc dân Jivaro, chắc chắn bạn càng hết hy vọng có ngày trở về với gia đình lắm. Biết đâu một vài chiến sĩ da đỏ thấy «mặt mũi bạn sáng sủa sạch sẽ», hay «ngừa mặt» vì thái độ từ chối vừa kể sẽ «mượn luôn cái chỗ đội mũ» của bạn làm vật kỷ niệm lâu dài đấy.

ĐƯỜNG VÀO BỘ LẠC

Nhìn từ máy bay, dòng sông Amazone (A-ma-dôn) bên Á Căn Đình chảy ngoằn ngoèo tựa con đại xà uốn mình giữa khu vực rừng núi bao la bát ngát mênh mông. Với khí hậu miền nhiệt đới lại ẩm thấp, vì liên tiếp suốt bảy tháng trời trong

năm (từ tháng giêng tới tháng chín dương lịch) những trận mưa mùa như thác lũ đổ xuống vùng đất đỏ để nuôi dưỡng các cánh rừng hoang vu ngày thêm rậm rạp, nhiều khi cành lá che khuất cả ánh sáng mặt trời. Chính bên dưới tấm thảm lá xanh tươi ấy, các nhà thám hiểm đang đi sâu vào khu vực huyền bí. Họ phải chặt cây, phát bụi mở lối, hoặc cưỡi lừa, ngựa di chuyển trên các con đường mòn, rồi dùng thuyền độc mộc băng qua những khúc sông đầy cá sấu. Đường đi đã gian nan vất vả, họ còn phải đương đầu với các loại muỗi độc, kiến, rắn và ác thú như trăn gió, rắn, beo, hồ, báo, sư tử, voi v.v... luôn luôn tấn công bất kể ngày đêm. Tới một hôm nào đó, những cây lao, ngọn dáo, mũi tên tẩm thuốc độc cực mạnh từ những bụi bờ chung quanh phóng tới vùn vút chặn đoàn thám hiểm lại: Đây là dấu hiệu chứng tỏ có sự hiện diện của những chiến sĩ da đỏ canh giữ lãnh địa. Bằng mọi giá họ phải ngăn cản và tiêu diệt những kẻ lạ mặt bên đường hay cố tình len lỏi vào giang sơn, và nếu không có lệnh đặc biệt do vị tù trưởng gửi tới, hoặc người hướng đạo viên vụng về, chắc chắn đoàn thám hiểm sẽ bị tàn sát trắng tay vì gặp phải sắc dân chuyên săn đầu người.

MỘT TUẦN LỄ Ở TÒA SOẠN

Đề vui buồn với bạn đọc
(tiếp theo)

Chuyện vui buồn ở Tòa Soạn thật ra nếu đem kể hoài sẽ liên miên bất tận. Nhưng đề khởi choán chỗ của tờ báo, tôi xin tạm chấm dứt loạt bài này ở đây và xin hẹn sẽ trở lại mỗi khi cần bày tỏ với bạn đọc những chuyện vui buồn. Trong liên tiếp 8 kỳ báo vừa qua, được đọc giả theo dõi từng chi tiết nhỏ, và nhiều bạn, nhiều em đã gửi thư về chia sẻ sự vui buồn với người viết, tôi hết sức cảm kích và xin gửi ở đây lời cảm ơn chung.

Phần cuối cùng của loạt bài này, chúng tôi muốn dành riêng để nói về một nhân vật đã và đang âm thầm góp phần tích cực vào việc lành mạnh hóa sách báo Thiếu Nhi. Đó là Trung Ủy Lê Sơn Cương, Chánh sự vụ sở Phối Hợp Nghệ Thuật thuộc Phủ Tổng Ủy Dân Vận. Tôi gặp anh Lê Sơn Cương lần đầu tiên tại buổi hội thảo về sách báo do Ủy Hội Quốc Gia thuộc Unesco (cơ quan Văn Hóa Liên Hiệp Quốc) tổ chức. Phải thành thật mà nói, trong cương vị của một người viết văn, tôi không ưa mấy ông trong Hội Đồng Kiểm Duyệt, hay nói cho đúng hơn là không ưa chế độ kiểm duyệt. Không một người viết văn tự do nào lại đồng ý và chấp nhận chế độ kiểm duyệt. Nhưng nghĩ cho cùng, trong một quốc gia có chiến tranh lâu dài, việc đòi hỏi bãi bỏ hoàn toàn chế độ kiểm duyệt, tuy có lợi ở phương diện này thì lại đồng thời có hại ở một phương diện khác. Cho nên tôi cho là anh Lê Sơn Cương, trong cương vị của một nhân vật đại diện cho chính quyền, đã hữu lý khi phát biểu ý kiến sau này trong buổi hội thảo:

— Dù ở bất cứ quốc gia tự do nào, thì quan niệm tự do không phải

là mạnh ai muốn làm gì thì làm. Sự tự do phải được hiểu là có ý nghĩa tương quan tập thể, tôn trọng quyền lợi của tập thể. Bởi vậy giữa chính quyền và Văn nghệ sĩ, ít nhất phải gặp nhau ở một vài điểm tương đồng. Tại điểm tương đồng ấy, hai bên thỏa thuận vạch một vòng phần giới hạn. Việc kiểm duyệt chỉ là một biện pháp ngăn chặn những tác phẩm đi ra ngoài vạch phần đã được sự thỏa thuận của hai bên.

Thú thật, khi nghe lời biện minh ấy, tôi không mấy tin tưởng. Tôi đã nói riêng với anh Lê Sơn Cương là trong hơn ro năm sáng tác, tôi cũng đã nhiều lần khốn đốn về vấn đề kiểm duyệt, và nếu không nhờ cảm tình bạn bè của các anh em

thì tác phẩm của tôi đã có nhiều cuốn phải liệng bỏ vì bị gạch xóa quá nhiều (như cuốn Quê nhà yêu dấu đáng lẽ bị gạch bỏ 1 phần 4), cuốn Giác ngủ chấp chờn bị gạch nát, và cuốn Giọt lệ đen bị bỏ mấy truyện). Thi hành một chính sách mà chỉ dựa vào tình cảm cá nhân, thì công việc sẽ trở nên rất phiêu lưu. Giả sử nếu tôi không có hạnh được quen biết, giả sử những người quen biết của tôi rời nhiệm sở cũ, thì sự thế sẽ ra như thế nào.

Anh Lê Sơn Cương, khi đó mới về nhận chức vụ Chánh sự Vụ sở Phối Hợp Nghệ Thuật đã nói với tôi:

— Từ nay anh đừng lo. Tất cả sách của các anh do đích thân tôi đọc. Muốn xóa của các anh dù chỉ một dòng, một chữ tôi cũng sẽ mời các anh lên thảo luận trực tiếp. Nếu lý tôi thua, tôi xin đề nguyên, không gạch xóa.

Thừa dịp ấy, tôi nói ngay với anh:

— Chính sách KD của Bộ Thông Tin đã gây cho anh em văn nghệ nhiều ấn tượng không tốt đẹp. Nhiều người có sách viết xong không dám mang đi, sợ xóa bỏ uổng công đàn máy.

Anh Lê Sơn Cương nói:

— Tôi cam đoan với anh hoàn cảnh ấy đã chấm dứt rồi. Ai có sách anh cứ bảo mang lên trực tiếp với tôi.

Ít hôm sau, tôi thuật lại cả chuyện với nhà văn Bùi Kim Đình và nói với anh cứ đem cuốn Đốt Xá lên kiểm duyệt. Kết quả, cuốn sách mà anh Bùi Kim Đình tưởng sẽ không ra được đã được giấy phê ấn hành. Cuốn sách do Huyền Trân xuất bản và được bày bán ở các hiệu sách hồi tuần lễ vừa qua.

Tôi bắt đầu thấy mến anh Lê Sơn Cương từ sau vụ ấy. Anh là người đầu tiên xóa bỏ được cái ngăn cách giữa tôi với giới chức cầm quyền gạch xóa tác phẩm. Sau tôi được biết anh mắc võng ở ngay bàn giấy để làm việc từ sáng đến khuya, tôi lại càng mến tác phẩm



CÁU CÁ

— Tôi móc cái cần vô dây cá để con cá nào nặng dưới 5 gar tôi sẽ thả ra luôn.

nồng nhiệt, trẻ trung, hăng hái của anh. Một lần gặp gỡ khác, tôi đã hết sức phẫn nản với anh về việc sách báo nhảm nhí nhĩ đồng đã được in lậu (ngụy trang số kiểm duyệt) để phát hành bừa bãi. Anh Lê sơn Cương đã trình bày với tôi tất cả những công trình của anh trong việc đối phó với bọn gian thương làm giàu trên sự đầu độc tinh thần tuổi thơ ấy: Tính đến cuối năm 1972 sau 10 tháng sức sạo, anh đã đích thân đi từng tiệm sách oán son đề đem ra xa lộ thiêu hủy cả thảy 59.014 cuốn báo nhảm nhí như Chú Thoòng, Ma lai rút ruột, Quý Truyền kiếp hiện hình, Quý nhập Trạng, Quý báo oán v.v... riêng trong kỳ phát động đợt 1 của đầu năm 1973, sau 11 ngày công tác táo thanh báo nhĩ đồng nhảm nhí, anh cũng đã tịch thu được 11.300 cuốn truyện nhĩ đồng in lậu, 8395 cuốn báo trẻ em nhảm nhí và 2721 cuốn sách đồi trụy tổng cộng là 21.416 cuốn sách, báo được đem ra đốt ở ngoài xa lộ cùng lập thủ tục truy tố tại tòa những người liên hệ.

Một hôm trong tuần lễ trước, đầu tháng 5) tôi có một việc phải tới phòng kiểm duyệt, tôi đã gặp anh Lê sơn Cương vừa xuống xe díp ở đầu cầu thang. Mồ hôi mồ kê của anh nhễ nhại, khuôn mặt đi nắng đỏ gay tại tay anh xách hai chõng báo nặng trĩu mới vừa đi tịch thu về. Theo sau anh còn mấy nhân viên trực tiếp cũng đang đỡ những chõng báo nhảm nhí còn đang chất chõng trên xe. Hình ảnh tận tụy với nhi đồng của anh làm tôi hết sức xúc động. Công việc của anh chẳng khác công việc của một anh hùng vô danh. Anh đã âm thầm làm, và làm một cách kiên nhẫn, liên tục và can đảm. Bởi phải có can đảm mới dám đương đầu với bọn gian thương, vì thời buổi này, chỉ cần một số tiền xuê nhỏ nhoi là cũng sẽ có kẻ sẵn sàng tìm tới để thanh toán.

Mặc dầu ảnh hưởng của loại sách báo nhảm nhí còn đang đè nặng lên

MỤC DÀNH RIÊNG CHO CÁC EM Ở TRÌNH ĐỘ TIỂU HỌC



TRÒ CHƠI Ô CHỮ

Ô CHỮ DÀNH CHO CÁC EM KỶ NÀY SỐ 5

1	m	ã	n	G
2	ũ	n		H
3	K		t	e
4	G	H	e	t
	1	2	3	4

Ngang dọc như nhau

Chìa khóa:

- 1— Cây tre lúc còn non thì gọi là....
- 2— Khi đối thi ta... — Hát
- 3— Mẫu tự thứ 13 -- cũng gọi là ngã.
- 4— Trái với yêu.

sinh hoạt tinh thần của tuổi thơ, và mặc dầu gian thương vẫn còn có ba đầu sáu tay, tìm đủ trăm phương ngàn kế để làm giàu một cách bất chính, nhưng nỗ lực của anh Lê sơn Cương thật đáng đề cao. Buổi gặp gỡ hôm ấy, tôi đã nắm chặt tay anh mấy lần. Xin anh hiểu cho đó là

SỐ 6

Ngang dọc như nhau

	1	2	3	4
1	K	R	ó	c
2	H	U	C	
3	ó	C		M
4	C			ó

Chìa khóa:

- 1— Em bé lúc không bằng lòng thì...
- 2— Chúng ta cần phải...
- 3— Khi suy nghĩ ta cần đến bộ... — Mẫu tự thứ 12
- 4— Mẫu tự thứ 3 — Trái nghĩa với rõ.

(Ký sau trả lời)

TRẢ LỜI Ô CHỮ SỐ 3

	1	2	3	4
1	T	Ư	B	i
2	Ư		Ê'	M
3	B	Ê'	N	
4	i	M		

TRẢ LỜI Ô CHỮ SỐ 4

	1	2	3	4
1	N	H	Ã'	T
2	H	ũ	M	
3	Ã'	M		B
4	T		B	i

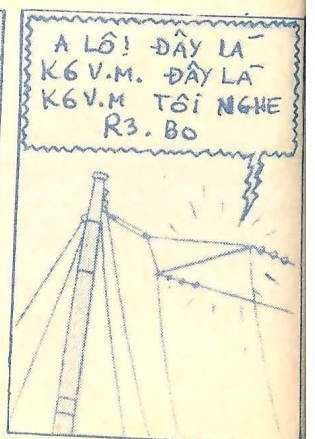
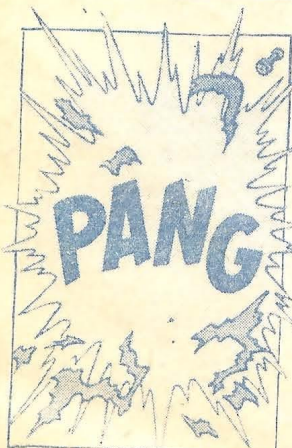
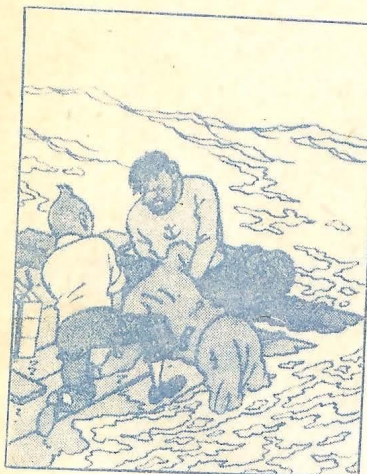
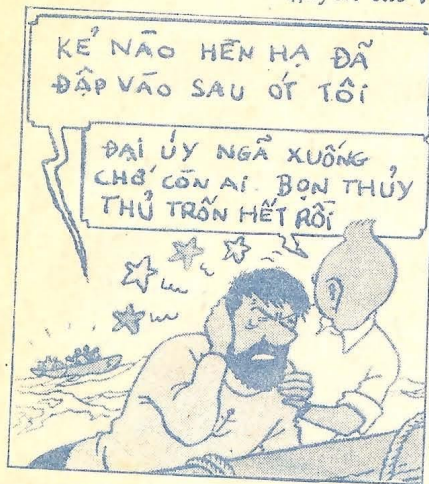
những cái xiết tay chân tình, cảm mến, bởi việc làm của anh dành cho tuổi thơ chính là cũng một mục đích mà Gia Đình Thiếu Nhi đang theo đuổi.

NNHẬT TIẾN

ĐẶC VỤ THAN ĐÀ

Nguyên tác : HERGÉ

Chuyển ngữ THU AN





BIẾN MỆNH MÔNG HOẠI THẾ' NÀY THÌ TA SẮP
PHẢI ÁP DỤNG TỌA THUỐC: NHỊN ĐỐI, VÔ NƯỚC BIỂN



ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

vườn hồng

Hãy vươn lên

Các bạn đã từng sống trong căn nhà nhỏ bé. Các bạn đã từng yêu đời, đã từng trở hết tài nghệ ra cho mọi người xem. Các bạn đã từng sùng đạo, đã từng đi chùa lạy phật, xin xăm, đã từng đi nhà thờ lạy Chúa. Các bạn đã viết thư cho bạn bè, người thân. Bạn đã làm văn thơ gửi báo chí. Bạn đã tìm những môn học ích lợi như thể dục, võ thuật, sinh ngữ, đàn.

Nhưng, có lúc bạn chợt chán nản và bỏ tất cả. Vì bạn đã sai lầm một bước đường khá lớn. Đó là những công việc hàng ngày nhỏ nhặt từ tính tình bạn mà suy ra những sự chán nản lớn.

Rồi một ngày kia bạn không trọng người lớn tuổi. Bạn buồn vì một mối tình cảm nhỏ nhen. Bạn trở hết tài năng trước mặt mọi người nhưng chẳng ai để ý. Bạn lo sợ khi nói ra một cảm nghĩ. Bạn lảm lì, ít nói. Tự nhiên bạn giận mình một cách vô cớ, tự gây nên sầu rui. Rồi giải sầu bằng những phương tiện hư người. Bạn lao mình vào những cuộc vui chơi bầy bạ để quên hết nỗi buồn. Lúc đó bạn có tật tự cao, rất dễ buồn dễ giận. Người khác ghét các bạn, các bạn lại lo rình dè ý người khác. Bạn muốn tìm một người an ủi, rồi lại đi chơi đó đây.

xi nê, cà phê, kiếm hiệp. Các bạn đã hư rồi đây!

Các bạn hãy kính trọng người lớn, dù lớn hơn mình một tuổi cũng vậy. Họ sẽ hết lòng chỉ bảo cho bạn, khiến bạn yêu đời hơn lên. Bạn buồn vì người chung quanh? Không, bạn hãy tự nhiên yêu đời. Có như thế mới gây lại mối cảm hòa giữa người và người. Muốn nói gì bạn cứ tự nhiên nói ra đừng sợ sệt gì hết, miễn là đừng hỗn láo, xâm phạm đời tư kẻ khác. Nói trong sự tự nhiên. Đừng nói trong lúc lòng quá khích. Lúc buồn hoặc giận quá, hãy tìm nơi vắng vẻ đọc sách vì lúc đó sẽ nói phạm kẻ khác. Đừng bao giờ lảm lì, nói ra mà sợ kẻ khác. Tự tưởng đồng tâm có câu:

« Im lặng là chấp nhận một nửa rồi.»

Bạn đừng im lặng, hãy nói vì:

« Thà chịu mòn chớ không để han rỉ » *Diderot*.

và: « Kẻ nào không biết suy luận là ngu, kẻ nào không muốn suy luận là nô lệ » *H.Drummond*.

hoặc: « Nói điều sai tệ hơn là im lặng ». *J.Ruskin*.

Và bạn hãy tự kèm chế lời nói theo câu sau:

« Người khôn nghĩ trước khi nói, kẻ ngu mới nói rồi mới nghĩ đến điều vừa nói. » *French — Proverb*.

Bạn tự hối hận là đúng. Nhưng



tự giận mình đôi khi quá đáng. Vì như thế, lúc nào mình cũng mặc cảm mình thấp kém nên không phát biểu ý kiến, cứ chỉ rụt rè. Đó là một cớ khiến bạn tự giận mình. Và bạn đừng bao giờ đi chơi bầy bạ như xi nê, cà-phê, hút thuốc mà nên coi những sách như là sách của Nguyễn-hiến-Lê, . . . Các loại sách học làm người, sách thể dục, sách nói về đạo đức và luân lý, nó sẽ đưa bạn về nẻo sống mới. Bạn muốn có một người bạn lý tưởng để chia vui xẻ buồn cũng được. Nhưng tốt hơn hết là bạn hãy tự tạo niềm vui, hãy đứng dậy, ngẩng cao đầu lên cũng như các nông phu và vua Ô-Ma trong truyện « chiếc áo của người sung sướng » do bác Nguyễn-hùng-Trương kể trong T.N. số 86.

— « Hạnh phúc là ở nơi mình » *Boèce*.

— « Hạnh phúc là ở nơi gia đình anh, đừng đi tìm nó trong khu vườn của những người xa lạ. » *D.W.Jerrold*.

Bạn luôn luôn tự tìm việc làm, tìm sách có ích mà coi. Đừng có nhảm nhí như kiếm hiệp, gián điệp ma quái v.v... Nếu rảnh rỗi, bạn hãy làm sống dậy hồn thơ văn của bạn. Hãy vươn lên và vươn lên mãi mãi.

HOÀI-NHẬT-VŨ



MÂU

THÊU

VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG



Đóa Hoa Hồng tuyệt vời cho Gia Đình

✿ BỐ kính yêu !

Con xin tặng bố một đóa hoa hồng, để đáp đền công ơn THÁI SƠN, bố đã dành cả cuộc đời cho con. Này bố, mỗi lần đọc nhật trình thì bố phải đeo kính, chắc mắt bố kém lắm phải không bố? Tóc bố đã muối tiêu, bố già hơn trước nhiều vì bố lo lắng chúng con? Nếu là tiên, con sẽ hóa bố trẻ đẹp hơn, gia đình ta sung túc và hạnh phúc tràn đầy. Sung sướng quá phải không bố?

✿ ME kính yêu !

Buổi sáng tỉnh sương không khí thoảng mùi hương thơm ngát, đã làm con băng khuôn và nuôi tiếc ngày bé bỏng.

Con tung tăng chân sáo ra vườn, con lựa một đóa hoa hồng đẹp nhất để tặng mẹ. Mẹ ơi !

Công ơn của mẹ thật bao la, con lớn lên trong tình thương biển cả của mẹ, nơi quê hương yêu dấu mà con không sao quên được. Con thương mẹ nhiều lắm, bây giờ con thích nằm trong lòng mẹ, mẹ ơi ! hôn con thật nhiều nha.

✿ CHỊ yêu dấu !

Thấm thoát đã một năm học rồi, em báo cho chị một tin mừng là năm nay em có phần thưởng. Em được lãnh đây là nhờ chị đã giảng dạy thêm cho em

Chị ơi,

Em xin tặng chị một đóa hoa hồng và kèm th. m. nụ cười xinh nhất của em để « đáp ơn ».

Sáng nay trời đẹp, chị có nghe tiếng chim hót trên cây ôi đầu nhà

không? Chắc là có chị nhỉ ! Vậy em xin chúc chị trẻ hơn năm, cười như hoa... héo. Em lém quá phải không chị?

● EM dễ thương,

Đi học chưa, ở nhà đừng làm nũng đòi mẹ mua kẹo nữa nhé !

Em vẫn ngộ nghĩnh như ngày xưa Con mèo Mi lu vẫn còn làm bạn với em không? Này em ơi, nhắm mắt lại chị cho cái này... bí mật lắm. Một, hai, ba. Ô kìa ! Một túi kẹo và một đóa hoa hồng nở thắm, Chắc em hơn hờ lắm phải không? Đề ngày về chị sẽ thưởng cho. Gắng học đi nhé ! hãy cười vui lên em.

THIÊN BÁT HỮ
(GĐTNĐN — BNSM)

CÁCH CỘT GÓI ĐỒ CHO THẬT CHẶT

Muốn cột các gói đồ thật chặt bạn phải làm như sau :

Trước khi cột, bạn phải dùng một miếng bọt biển (épon ge) tẩm nước làm cho ướt dây. Bạn dùng dây ướt này mà cột gói đồ, khi khô dây sẽ rút lại, gói hàng sẽ chặt cứng.

CÁCH CHỮA TRỊ NGƯỜI SAY RƯỢU

Gặp người say rượu đến nỗi không biết gì nữa, bạn hãy lấy ngay một ly nước có pha ít muối rồi nhỏ thêm 20 giọt nước đá quý (Ammoniaque) cho họ uống, chỉ trong vòng ít phút sau, chắc chắn người say rượu sẽ tỉnh táo như thường.

Bánh da lợn khoai môn

VẬT LIỆU :

- 200g bột mì tinh
- 100 bột gạo
- 300 đường
- 1 trái dừa khô
- lá dừa
- vanille
- 1/2 kg khoai môn

CÁCH LÀM :

Khoai môn luộc chín, bóc vỏ xắt thành từng cọng.

Dừa khô nạo vắt lấy 2 chén nước. Lá dừa giã nát vắt lấy 2 chén nước.

Bột gạo + bột mì tinh trộn lẫn.

Chia đường thành 2 phần bằng nhau. Một phần trộn với nước cốt dừa, phần còn lại trộn vào nước lá dừa. Bắt lên bếp quấy đều cho tan đường.

Đề bột ra hai chén khác nhau, mỗi chén chế từ từ nước cốt dừa hoặc nước lá dừa, lượt lại cho sạch.

Lường một chén bột thì một chén nước cốt hoặc nước lá dừa.



CÁCH ĐỒ BÁNH :

Khuôn thoa dầu chung quanh, đặt vào xùng khi nước bắt đầu sôi. Đổ một lớp bột xanh kín mặt khuôn, dày nắp xùng để bột chín, kế tiếp đổ một lớp bột trắng, lại dày nắp để bột chín. Kế đó, các bạn bỏ khoai môn vào và đổ tiếp lớp bột xanh thật mỏng ở trên. Khi bánh chín để nguội rút ra đĩa.

LƯU Ý :

— Muốn biết bánh chín, các bạn lấy tăm xam vào nếu bột không dính và bột trong là bánh chín.

— Nếu muốn bánh mau nguội nên ngâm vào thau nước lạnh nhưng nhớ đừng cho nước lọt vào bánh sẽ mất ngon.

HÀN NHƯ TUYẾT

bướm TRONG VƯỜN



TRONG GIẤC NGỦ... LẠC LOÀI

ba sẽ kể con nghe ngày còn bé
ba bằng đồng làng đi học trường xưa
trưa ở lại dưới tàng cây cổ thụ
ngồi ôn bài trong cơn gió giao mùa
những buổi chiều nắng hanh vàng mái
tóc
bên lưng trâu dong ruồi ướt mồ hôi.
mấy lần trâu nghịch kiếm tìm một nhọc
tối về bên bà nghe điệu à ơi
những ngày nghỉ học bên bờ rau muống
hái đem về nhà, lo buổi ăn trưa
khi xuôi dòng sông réo vang cuộn cuộn
mơ làm Hưng Đạo, mỉm cười vu vơ
ngày nắng cháy tưới nước giàn bầu
héo
ngày mưa dầm — nhìn mưa trắng dòng
sông
tiếng dò máy chim trong cơn giăng réo
ba chợt buồn — mây xám khắp trên
không
ba sẽ kể khu vườn xanh nhà nội
oó chim chuyền trên ngọn mía trước
sân
có hoa trắng, mùa xưa, đầy nụ bướm
bà ướp trà thơm ngát vô cùng
những đêm mưa gõ nhẹ đều mái lá
tiếng dễ buồn bên lu nước ngoài hiên
ba tưởng chừng cung đàn nào êm ả
du hồn người vào giấc ngủ, thần tiên
bé đã ngủ hàng mi dài khép kín
ngón tay hồng còn mướt mãi không thôi
bé đang mơ — giấc mơ hồng ngọt lịm
mà ba còn đi đi mãi thiên thu.

THÔNG XANH

HÈ

Nắng vàng hoe
Réo rắt ve
Lả lơi phượng
Bước sang hè

HÙNG VỸ

BƯỚC CHÂN MÙA HÈ

Bên hàng phượng vĩ dầm ba đoá
Hạ đến nào hay cất tiếng ve
Tung tăng em bước hồng đôi má
Vương nắng đầu tiên sợi đỏ hoe
Lặng nghe hạ bước thầm trong gió
Rộn rã em cười cây lặng nghe
Cung ve hòa với lời em đó
Nhạc khúc buồn vui chớm sang hè,

HÙNG VỸ

BỜ VAI CHIM SẼ

Đỡ hộ cánh tay trời
Trời êm có trăng soi
Trời êm như nắng ngọt
Nằm với ngày thơ đời
Chim sẻ lên ngôi vàng
Mùa xuân vội ra ràng
Nụ hoa đầy rực khói
Bay khắp ngõ mênh mang

Lông mày sẽ mịn hồng
Láng láng cỏi thông dong
Mời người trên bờ cỏ
Bước xuống suối nổi bông

Buổi sáng của vì sao
Và đêm của trời cao
Nghe không, lời reo đó
Mở cửa cho tràn vào

Không rượu mà thấy say
Đổi bóng sông làm hai
Hai ta, cùng ngó lại
Kề cùng trăng cùng mây

Mùa xuân, ôi mùa xuân!
Lay trời cho vô ngàn
Một đời người cũng đủ
Hưởng xuân không chừa chân

NHÀ QUỲNH (bn Hoa Tiên)

MÙA HÈ PHƯỢNG ĐỎ SÂN TRƯỜNG

MÙA xuân thơ mộng vụt qua
HÈ về rực rỡ chan hòa nắng tươi
PHƯỢNG vui, phượng nở, phượng c
ĐỎ đường đến lớp lời bởi xác hoa
SÂN trường còn lại mình ta :
TRƯỜNG ơi, yêu dấu, ta xa mi r

PHẠM THỊ BÍCH THỦY

(mến tặng Thanh Giang, Ngọc Du

ƯỚC MƠ MÙA HẠ

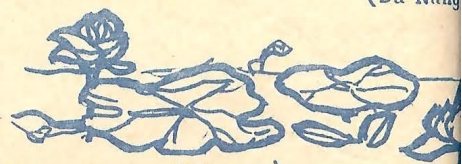
Em muốn làm con chim nhỏ ngày n
Ê ắp dẫu mây lan khắp sông hồ.
Ươm những ước mơ mà lòng vụng d
Gió lộng vút vại con sông nhấp nhô.

Em muốn làm con chim nhỏ thơ ng
Đề giấc xuân nồng trên má đỏ hây
Và gió hạ buồn trong em dừng đến
Đề chẳng bao giờ nghe mùa chia tay

Em muốn làm con chim nhỏ mắt nà
Cho tuổi hoa niên xóa hết ấu sầu
Nhìn đoá xuân tàn cõi lòng vương v
Mau nắng thật hiền dấu nhỏ chim s

Và em sẽ là loài hoa ước mơ,
Trọng dầm cỏ non gầy guộc đơn sơ
Đề chẳng bao giờ có ngày luyến nhớ.
Cho những tháng ngày đầy mộng n

VI LAN
(Đà Nẵng)



GỌI BUỒN

Ưu ái về Nguyễn Diệu Anh Trinh

Mùa hạ đến, em có nghe khùng nhớ
Nhật phượng hồng rơi rụng khắp lối đi
Cỏ bồi hồi nghĩ đến lúc chia ly
Hay ngơ ngẩn đôi dòng trong lưu bút
Em nào biết viết gì quơ màu mực
Cho trời mau ngày hạ nắng rơi rơi
Nắm tay nhau, mới khẽ gọi «Bạn ơi!»
Rồi rụng lệ ghen cười trên mắt ướt
Và từ đây là áo dài tha thướt
Sẽ vắng dần theo mỗi lúc ngày qua
Nhường sân trường vắng nắng hạ đậm

đá
Vô tình xóa những ngày thơ kỷ niệm
Ta còn đây bạn bè còn thương mến
Hãy nói gì trong nắng hạ vừa cao
Lá bạc hà một thoáng gió loo xao
... Đi bạn nhé! Hãy cùng nhau tâm sự.

Tê hát NGUYỆT THI

(Nữ Trung học Đà Nẵng)

CUỘC THI



SÁNG TÁC

VIẾT VỀ KỶ NIỆM HỌC TRÒ

Số thứ tự nhận được 402

CHÚ BÉ VÀ MỘT NĂM HỌC

Ngày... tháng... năm

Hôm nay tôi đi học. Hai quyển vở mới kẹp cẩn thận vào sách, bút thước trên tay, vừa bước từng bước cẩn thận trên đôi guốc gỗ lằng sằng tôi vừa lần thẩn nghĩ đến mấy thằng bạn đã trên 3 tháng rồi tôi chưa gặp (mấy thằng ở trên chợ kia, chứ mấy thằng dưới xóm thì đi chơi với tôi ngày một). Nghĩ đến văn phòng thấp lè tè sát bên cạnh văn phòng mà lớp nhì 1 — lớp tôi — sẽ học. Lần thẩn nghĩ đến cái sân trường nhộp nhúa đầy cả bùn sau mỗi trận mưa, đến cái thân cây khẳng khiu dùng làm trụ cờ. Nghĩ đến ông hiệu trưởng trẻ măng với đôi kính trắng kỳ cục và cả đến ông coi trường già nhăn nhó, khó chịu nữa.

Tôi bỗng thấy lo lo và bứt hấu hức khi nghĩ đến thầy Bảy, ông thầy có bộ mặt nghiêm nghiêm với hàm ria cứng ngắc sẽ dạy tôi năm này. Nhất là vì thằng Bảo, học hơn tôi một lớp, đi bên cạnh cứ luôn miệng hú: — Học thầy Bảy mà dở như mày là chết Yên à! Ông dữ lắm lạn! Không thuộc bài lần thứ nhứt là ông nắm tay mày kéo ra, vô, lên, xuống đủ 4 bận rồi ông bắt quì cả buổi. Lần thứ nhì là mày tha hồ đếm lần trên lưng. Còn lần thứ ba là ông đuổi mày về đi chăn bò liền.

Mà bài lớp nhì khó chó đâu phải dễ. Có khi có cả chữ Tây như Ri Vi E nè, đủ thứ hết...

Thằng Bảo càng nói, bụng tôi thót lại. Mồ hôi rịn ra chẳng biết vì nắng, vì đi xa hay vì sợ, bỏ nhột nhột trên mặt, thấm ướt cả chiếc áo ủ hồ. Còn đôi guốc xuống tai quái này nữa chó. Lúc này tôi hãnh diện bao nhiêu thì bây giờ lại khổ vì nó bấy nhiêu, cứ trật lên, trật xuống làm tôi xuýt té mấy lần. Cuối cùng tôi làm theo kiểu thằng Bảo là xách tuốt lên, hai tay hai chiếc.

Tôi chợt nhớ đến mẹ tôi. Giờ này chắc bà đang cắm cùi bên luống cải hoa vàng, đang tưới nước bên giàn bí, đang xem cây đu đủ mới nở hoa. Hôm qua, giờ này tôi còn đang ở nhà, tưới nước, bắt sâu... Tôi bỗng muốn vắt hết sách vở, chạy ù một mạch về nhà.

... «Hàng năm, cứ vào cuối thu, lá ngoài đường rụng nhiều và trên không có những đám mây bàng bạc, lòng tôi lại nôn nao nhớ đến...» Bài chính tả đầu tiên thầy Bảy đọc chậm rãi nên đứa nào viết cũng được cả. Thằng Tới mới đầu năm mà cũng không nhận được cái tính dẫn dắt. Thầy vừa đọc xong bài chính tả, xoay lưng đi lên là dưới này nó đã «phóng tác» ngay: «Hàng năm cứ vào cuối thu, chó ngoài đường chạy nhiều, và trên không có những đám mây lồng lộn, lòng tôi lại,...» Thế là thầy tóm ngay tai cu cậu, và đầu mới kéo ra, vô, (chứ chưa đủ ra, vô, lên, xuống như thằng Bảo tả) cu cậu đã méo xệch cái mồm kêu đau. Cả lớp ngồi im thin thít, không dám cười một tiếng...

Vừa tan học tôi đã kẹp vở vào sách, hai tay cầm hai chiếc guốc, chạy ù một mạch về nhà, mặc cho thằng Bảo ới ới gọi ở đằng sau...

Ngày... tháng... năm

Dạo này trời cứ mưa dầm dề luôn. Mà con đường đất đỏ từ nhà tôi đến trường mới thật là kỳ cục. Mùa nắng thì cứ đầy cả bụi lên mà

bây giờ thì nhầy nhụa những bùn và trơn như mỡ. Mấy bờ ruộng dọc theo con đường bây giờ lổn nhổn những bùn non, trông thật kinh.

Đầu đội chiếc nón cũ mềm (mẹ tôi đã phải vác roi ra đe không thì còn lâu tôi mới chịu đội), sách vở nhét vào bụng, guốc dép vắt hết ở nhà, tôi phải bấm chặt mấy đầu ngón chân vào bùn bước cẩn thận mà vẫn bị trượt té lia lịa. Trời mưa được 1 tuần thì tôi đã phải chạy về nhà thay quần áo đến hai lượt. Quần áo, sách vở, tóc tai bê bết những bùn trông thật thảm. Mấy thằng đi cùng đường với tôi thì khoái chí lắm. Chúng nó ôm nhau mà cười nghiêng cười ngửa. Cả lũ, nhất là thằng Bảo, cứ bỏ bỏ cái mồm:

— Chà, thằng này cẩn thận quá sức! Làm đường họ đo rồi mà nó còn đo đi, đo lại nữa chó!

— Chắc nhiều ếch lấm hả Yên? Tao thấy mày chụp hoài...

Ngày... tháng... năm...

Vậy là gần tới tết rồi. Thầy Bảy vừa mới nói đến trại tết là cả lớp đã nhao nhao cả lên. Thằng thì đòi đóng trại ở bên chùa, thằng thì đòi xuống Vực Lở, thằng Tới — lại thằng Tới — nhất quyết đòi đi qua soi ông Thám. Cả lũ cười bỏ cả ra bàn, soi ông Thám cách trường tôi năm cây số là ít.

Sau cùng thầy nói là đóng ngay trong trường, lớp nào đóng trước sân lớp đó. Cả lớp xì lên một tiếng và xi như bánh xe xẹp. Tưởng đi đâu chứ ở trong trường thì vui về cái nổi gì. Nhưng ngay sau đó lại nhao nháo cả lên. Nào là chia đội, chia toán. Thằng thì đem lều, đem gậy. Thằng thì đem chén, đem bát... Ôn cứ như là vỡ chợ. Roi mây, quì, xoắn tai... bây giờ hình như chẳng có công hiệu gì cả. Thầy Bảy ngồi trên bàn chỉ còn nước lắc đầu, cười.

Vừa tan học tôi đã kẹp sách vở chạy ù về nhà. Mẹ tôi đang xào nấu đồ ăn trong bếp. Tôi hét thật to từ ngoài cửa: — Mẹ! Mẹ! Thầy con

nói còn có hai tuần nữa là tết. Có cảm trại nữa đó. Mẹ may cho con bộ đồ mới nghe!

Ngày... tháng... năm...

Trời nắng khủng khiếp. Nắng làm khô queo cả mấy cây di con con trồng đằng sau sân trường. Hơi nóng hầm hập hắt từ mái tôn xuống làm lớp học hừng hực khó chịu. Thầy Bảy vừa quạt mồ hôi vừa nhún nhó giảng bài trên bục. Tụi tôi thẳng thì ngủ gà ngủ gật, thẳng thì lơ vờ quạt phành phạch, thẳng thì lơ đãng ngó ra dòm cửa sổ. Chẳng có đứa nào chăm chú nghe thầy giảng cả. Thằng Bách giờ chắc đang mơ đến Đà Nẵng rồi, nó hứa cho đi tới ba tuần lận, Thằng Toàn, Thằng Thu thì được vô tình. Thằng Mẫn khoèo khoèo tay tôi:

— Tin nè, ít bữa nghỉ cái tao với mày lên Đồng Xoài hái sim nghe. Ba tao dẫn đi!

Tôi gật gật đầu, gi-chớ sim ở Đồng Xoài thì kh-ỏi nói đi. Trái nào trái nấy to bằng ngón tay cái là ít.

Thầy Bảy vừa giảng xong bài toán cuối cùng trong chương trình. Vừa xoa tay thầy vừa hỏi:

— Còn em nào hỏi điều gì không?

Thằng Thành, chắc vừa mới ngủ dậy, mắt nhắm mắt mở hỏi:

— Thưa thầy bao giờ nghỉ hè thầy? Cả lớp cười bỏ ra bàn. Thầy Bảy vừa cười vừa lắc đầu: — Nghỉ hè hả? Được rồi tôi cho trò nghỉ hè! Thế là cu Thành bị tổng ra hè-ngồi cho đến hết giờ.

Nhìn qua khung cửa sổ, tôi thấy cây phượng cối lấm tấm hoa đỏ, thấy mấy con diều bay cao tít. Thằng Mẫn khoèo tay tôi: — Vậy là gần nghỉ hè rồi. Yên hi.

Tôi mỉm cười:

— Ai hông biết! Còn một tuần ba ngày nữa là nghỉ...

ĐỒNG YÊN

NHỮNG THÀNH TÍCH LẠ LÙNG TRÊN THẾ GIỚI

♣ (Sưu tầm của ANH THU — GL.)

TRẦN ĐO VĂN NẶNG NỀ (HOA-KỲ)

Theo luật lệ quyền Anh, các võ sĩ được xếp hạng tùy theo sức nặng. Tuy nhiên, nếu bạn hạng nhẹ mà lại chơi trèo muốn cấp độ với địch thủ nặng ký hơn thì bạn tò chức cũng có thể chiêu ý bạn. Nhưng, hy vọng thắng được địch thủ nặng ký hơn mình là chuyện viễn vông.

Vậy mà, ngày 30-4-1900 tại Brooklyn Nữ Ước, một Võ-Sĩ ười Anh 37 tuổi tên là ROBERT FITZSIMMONS chỉ có 75 ký lô mà dám nhận đấu với một võ sĩ Hoa-Kỳ nặng 140 ký lô.

Anh chàng võ sĩ nhỏ con Anh-Cát-Lợi áp dụng chiến thuật châu chấu đá voi. Hắn xông vào đấu liên tiếp rồi lại lùi ngay.

Thế mà lạ lùng thay, dù đã đấu 1 cách tận tình, chỉ qua hiệp thứ hai ROBERT đã cả thắng địch thủ nặng hơn 65 ký lô.

Trong đời võ sĩ, ROBERT là người đã từng giữ chức vô địch hạng lông, hạng ruồi và hạng nặng. Tài liệu: « Ring Record book » của NAT FLEISCHER năm 1967 trang 743.

CÁI THÚ NHẢY GIẤY (ỨC ĐẠI LỢI)

Các bạn học sinh đều thích nhảy giấy.

CÔNG DỤNG CỦA MUỐI

— Muối dùng để ngâm áo quần mới lâu phai màu.

— Muối dùng để bỏ vào nền để nền có thể cháy sáng và lâu hơn.

— Muối dùng để đánh răng với thanh, hoặc để ngâm mỗi buổi sáng cho trắng răng và ngừa sâu răng.



Anh chàng THOMAS MORRIS lại có cái thú vừa nhảy vừa đi. Có lần MORRIS cứ nhảy giầy mà đi từ Melbourne đến Adelaide và trở về khoảng cách 1.000 dặm, tức là 1.600 cây số.

Ngày 2-11-1937, tại SYDNEY Úc-Châu, anh MORRIS nhảy giầy trước các chuyên viên ghi giờ

Từ trước anh vẫn nhảy 3 cái trong 1 giây đồng hồ tức là 180 trong 1 phút. Nay anh ta tăng lên 200 cái trong 1 phút. MORRIS say sưa nhảy làm khán giả choáng váng. Một giờ trôi qua, MORRIS nhảy được 12.000 lần và tiếp theo 1 giờ nữa nâng tổng số lần nhảy lên. Nếu tính mỗi lần nhảy trung bình bằng một bước của người thường thì THOMAS MORRIS đã đi được 12 dặm tức là gần 20 cây số trong 2 giờ đồng hồ.

Tại Việt-Nam có bạn nào muốn phá kỷ lục kẻ trên hay không?

Tài liệu: Lấy từ Reuters Dispatch, 21 tháng 11, 1937.



Mẹ, Quỳnh Thư và Con đường Mơ ước

LINH TRÂM

(Riêng tặng Linh Di)

Sáng nay Thư đi học sớm hơn mọi ngày nên sân trường mới lác đác một vài người. Thư tay cầm chiếc bánh mì đứng dựa lưng vào gốc phượng mắt theo dõi hai vợ chồng chim sâu đang đùa giỡn. Chúng chuyển từ cành này sang cành kia, màu lông xám xám nổi bật trên nền lá phượng xanh non. Hai vết xám chập chờn khi ẩn khi hiện tạo thành một bức tranh di động, tuyệt vời. Cuối cùng hai vết xám bay khỏi cây phượng, chắc vợ chồng chúng dẫn nhau đi kiếm mồi, chuẩn bị cho một ngày mới. Mắt rời khỏi phượng, Thư cắn một miếng bánh mì rồi đảo mắt tìm bạn.

Ngôi trường tiểu học của Thư là một ngôi trường cổ. Những lớp học cao, mái đỏ, phải bước lên cầu thang bậc tam cấp để vào lớp. Vài cây phượng già rải rác trong sân, mỗi mùa hè vẫn rụng xuống cho sân Thư những cánh hoa đỏ, vài cái lá xanh xanh. Trường trường năm nay giá gỗ đặt ở mái hiên cuối trường vẫn được đánh hàng ngày. Trường đã bị thủng một lỗ được vá vào một miếng da mới khiến trường trông ròn rã hơn, vang dội hơn. Trường đã điềm lên từng hồi, trường trông như thúc giục Thư hãy cố học tập, tiếng trống như thổi còi sự học hành của Thư. Hôm nay

có giờ công dân, cô giảng bài « giá trị lao động », cô giảng bài thật hay, giọng cô như thu, như hút học trò.

— Trong xã hội ta có hai nghề chính là lao tâm và lao lực. Nghề nào cũng cần thiết và giúp ích cho đời cả. Hôm nay cô muốn nói với các em giá trị của những nghề lao động. Người ta thường coi rẻ những người lao động nhưng thật ra nghề nào cũng đáng quý cả. Những người lao động cũng đóng góp một phần lớn vào công việc kiến thiết quốc gia. Ta cần họ vì họ là những người đáp ứng những nhu cầu cần thiết của ta. Cô còn nhớ một câu danh ngôn « xã hội cần những tâm hồn trắng và những bàn tay đen ». Bàn tay đen ở đây là những người lao động đó. Như thế các em đủ biết tầm quan trọng của nghề lao động như thế nào rồi.

Cô khuyên các em đừng bao giờ coi rẻ những người làm nghề cực khổ như phu thợ, đập xe, bán hàng rong v.v... Các em nên nhớ không có nghề xấu chỉ có người xấu mà thôi. Người không có lương tâm nghề nghiệp là người xấu. Vậy bất cứ nghề nào dù trí thức, dù tay chân cũng đều cần lương tâm nghề nghiệp, giá trị của một nghề là ở chỗ đó các em hiểu không?

Bao nhiêu cái miệng đáp một lượt :

— Thưa vâng.

Đến cuối giờ cô bảo viết lý lịch của mình để cô làm hồ sơ.

Thư rất nót viết tên mình

PHẠM QUỲNH THƯ, nghề nghiệp của cha Thư đề chữ « chết » thật nhỏ, còn nghề của mẹ Thư biết đề làm sao đây? Mẹ Thư bán kem chẳng lẽ lại ghi là « bán kem » à? Không được nhờ tội bạn chúng biết làm sao. Thư nhớ đã nhiều lần Thư dặn mẹ đừng bán kem ở công trường mình, mẹ Thư đã chiều Thư. Thư không muốn ai biết Thư là con của người bán cà rem cây, Thư xấu hổ về nghề của mẹ mình. Thư quay sang hỏi Lan :

— Lan ơi ! Ba Lan làm gì thế ?

— Ba Lan làm Đại úy.

— Thế Lan ghi trong giấy làm sao.

Lan có vẻ tự đắc :

— Lan ghi là Sĩ quan QLVNCH còn ba Thư chết rồi má Thư làm nghề gì ?

Thư chối quanh :

— Thư... Thư cũng không biết nữa, đề tí về hỏi lại, bây giờ Thư không ghi gì cả.

Lan khoe thêm :

— Ba Lan có xe « díp » sướng lắm, mỗi ngày đều chở Lan đi học.

Thư chợt nghĩ đến mẹ mình, Thư cảm thấy thua thiệt. Nếu ba Thư còn sống Thư đâu đến nỗi này, ba Thư cũng là sĩ quan vậy.

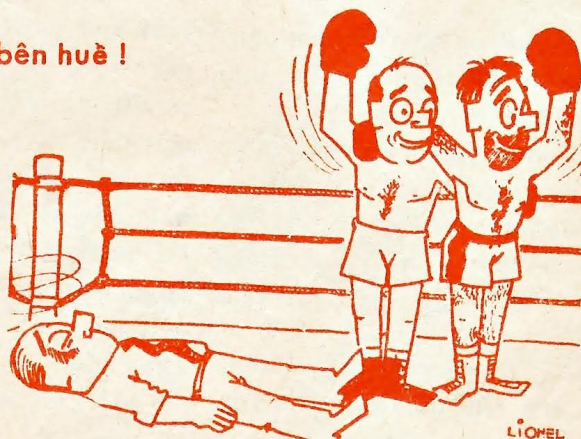
Trống tan trường đánh lên từng hồi, Thư đứng dậy nhưng lòng nó vẫn còn nghĩ tới tờ lý lịch vừa góp.

Thúy đứng ở cửa lớp đón Thư bằng nụ cười.

Hai đứa sánh bước, hai cái bóng nghiêng nghiêng trên nền đất.

Nhớ đến lúc này Thư hỏi Thúy :

— Trộn này hai bên huê !



L'ONEL

— Thúy này, ba Thúy làm nghề gì thế ?

— Ba Thúy làm công chức, còn mẹ Thư làm gì ?

Thư lại phải nói dối.

— Thư không biết rõ.

— Thế mẹ Thư đi làm mặc áo dài hay áo cụt ?

— Áo cụt.

— Vậy Thúy chả đoán được đâu tí nữa Thư về hỏi lại mẹ xem.

Hai đứa đều im lặng, một lát Thư hỏi :

— Thúy có biết mấy người bán cà rem không, người bán cà rem thì ghi làm nghề gì ?

— Đề là bán hàng rong.

Thư thắc mắc :

— Sao không ghi buôn bán mà lại ghi bán hàng rong.

— Sời ơi ! Thư chả biết gì hết khi nào người ta bán trong cửa tiệm mới gọi là buôn bán, còn bán rong thì phải ghi là bán hàng rong chứ.

— Ủi nhĩ, Thư ngu quá, thí dụ như mẹ Thư bán cà rem Thúy có còn thận với Thư nữa không !

— Sao Thư lại nói thế, dù mẹ Thư có làm nghề gì Thúy vẫn thân với Thư như thường. Hồi nãy Thư không nghe cô giáo nói sao. Cô nói nghề gì cũng qui hết, kể cả nghề bán hàng rong.

— Thật không, Thúy nói Thúy phải giữ lời à nghe.

— Thư không tin à. Thúy có bao giờ nói dối Thư đâu, bộ má Thư bán cà rem thật à ?

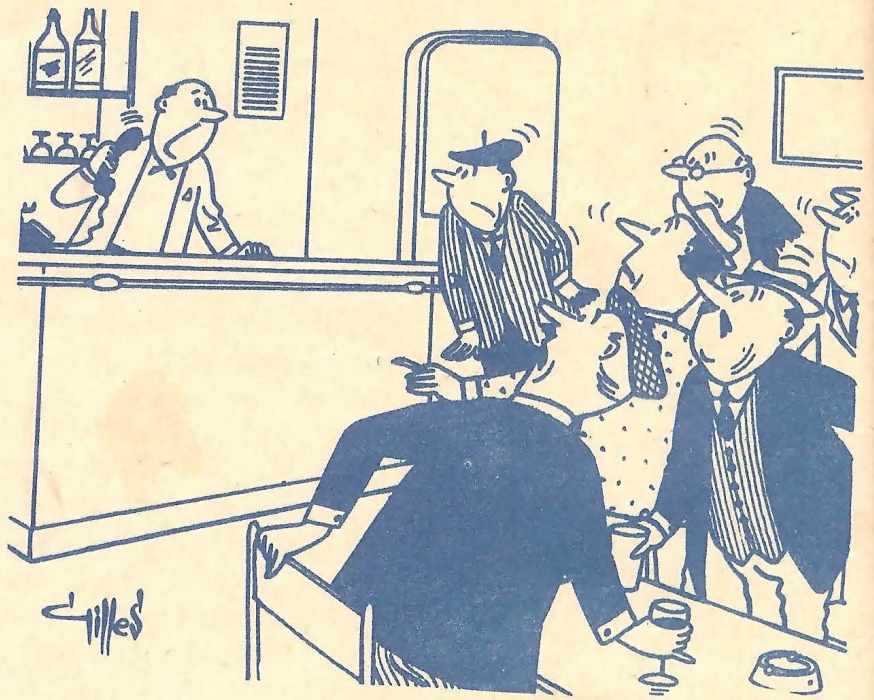
Thư lúng túng thật sự.

— Thư... Thư cũng không rõ lắm.

Thư vẫn không dám nói thật nghề của mẹ mình. Đến ngã ba, hai đứa chia tay, Thúy rẽ vào ngõ.

Còn lại một mình Thư nghĩ nhiều đến lời nói của cô, của Thúy « Không có nghề nào xấu chỉ có người xấu mà thôi », « Dù mẹ Thư có làm nghề gì đi nữa Thúy vẫn thân với Thư như thường »

Thư thấy thương mẹ thật nhiều, Thư thấy hối hận đã khinh thường nghề bán hàng rong của mẹ. Không,



— Trong số quý vị ở đây, có vị nào được bà xã dặn phải ở nhà quay gà rô-ti trong khi bà đi lễ không ?

nghề của mẹ Thư không xấu, mẹ Thư bán cực khổ để lấy tiền nuôi Thư cơ mà. Thư hối hận. Thư thấy mình ích kỷ quá. Giờ này mẹ Thư đang tất tả chạy đầu này, đầu kia để bán từng cây kem. Buổi sáng khi bán xong thùng kem thứ nhất bà về nhà thối cho Thư nồi cơm, ăn vội vài chén rồi lại đi bán cho kịp giờ các trường tan học.

Thư về nhà tắm rửa dọn sẵn. Mẹ Thư lo lắng cho Thư quá mà Thư lại xấu hổ vì nghề bán kem của mẹ sao. Ăn xong Thư mắc võng nằm ở đầu hè mùi ngọc lan ở nhà bên cạnh bay sang thoang thoang. Bây giờ trong óc Thư hiện ra hình ảnh người mẹ hiền. Bóng mẹ đồ dài trên mặt đất, tay xách bình kem, tay cầm cái chuông rung khê. Trong khi Thư nằm đây mẹ Thư lại đang phải lăm lụi dưới ánh nắng gay gắt. Tiếng chuông leng keng thay lời rao và mắt mẹ Thư sẽ sáng lên khi nghe tiếng gọi.

Mặt mẹ nhạt nhòa mồ hôi, mẹ sẽ ngồi nghỉ ở một góc cây, một

mái hiên nào đó. Tay mẹ phe phẩy cái nón trong khi mắt mẹ mơ màng nhớ về hình ảnh đứa con ở nhà.

Mẹ ơi, mẹ khổ vì Thư mà sao Thư lại vô tâm thế. Thư hối hận gục đầu vào hai bàn tay nức nở. « Mẹ ơi mẹ tha thứ cho Thư nhé, Thư không xứng đáng được hưởng sự hy sinh của mẹ. Thư có lỗi nhiều lắm. Mẹ ơi, mẹ tha lỗi cho Thư nhé. »

Thư vào nhà lấy sách ra học, đi qua bàn thờ Thư ngược nhìn cha. Hình cha mặc quần phục, một cái hoa mai bằng đồng gắn phía góc phải tấm hình, một cái huy chương gắn đối diện góc trái. Ô kìa sao cha nhìn Thư mãi thế. Thư có lỗi lắm phải không cha. Thư hứa với cha ngày mai Thư sẽ nói cho các bạn của Thư biết mẹ Thư bán kem, cha đừng giận Thư nữa nghe cha.

Thư giờ vỡ, bài học « giá trị lao nghiệp » vẫn còn đây. Nghề của mẹ Thư không xấu, mẹ Thư không ăn cắp, mẹ Thư đâu có xấu, Thư sẽ nói cho cả lớp biết Thư không dẫu nữa.

Thư mỉm cười tự mãn với ý nghĩ của mình.

Tối đến, trăng lên mẹ con Thư bắc ghế ra sân ngồi. Hương thơm ngọc an của nhà bên cạnh bay sang nồng nàn hơn. Thư đã thích mùi thơm này từ lâu. Thư biết cô giáo Thư cũng thích hoa ngọc lan. Thư ao ước có một cây ngọc lan trồng trong sân. Mỗi sáng Thư sẽ thức dậy thật sớm nhặt những cánh hoa rụng ướp vào vở, ướp vào quần áo. Thư sẽ hái một đóa hoa sắp nở đem đến lớp tặng cô. Thư thích quá đi thôi.

— Thư nghĩ gì thế con?

— Con đang ước gì nhà mình có một cây ngọc lan.

Thư nhớ lại tấm giấy lý lịch hồi sáng.

— Mẹ ơi hồi sáng ở lớp con mỗi đứa đều ghi lý lịch của mình chắc để làm đơn thi đệ thất đó mẹ.

Mẹ Thư hân hoan:

— Ráng thi đậu đi con, mẹ sẽ thưởng con một cây hoa ngọc lan đó.

— Mẹ à, con định nếu thi đậu con đi học đệ mai mốt làm cô giáo đó mẹ, mẹ thấy được không?

— Mẹ cũng thích vậy, chọn nghề cần lắm con à. Con gái mẹ thích làm cô giáo lắm sao.

Thư say sưa nói cho mẹ biết ước mơ của mình.

— Vâng, con thích làm cô giáo lắm. Nếu làm cô giáo con sẽ xin về một tỉnh lỵ thật xa. Mình ở đó con đi dạy học nuôi mẹ, nhà mình sẽ trồng nhiều hoa ngọc lan, và mẹ...

— Và mẹ không phải đi bán kem nữa phải không?

— Sao mẹ đoán hay thế, sao mẹ không đi làm ở sở lại đi bán kem?

— Thư không biết à, mẹ đi bán kem một phần tại Thư đấy. Khi cha con chết tiền tử tuất mẹ lấy hết mới mua đủ căn nhà này vì mẹ biết cha con chết rồi mẹ con mình cần phải có một mái nhà chắc chắn. Vì thế mẹ hết tiền làm vốn buôn các thứ khác đành bán kem vậy. Với lại Thư còn nhỏ lại hay đau ốm luôn, nếu mẹ đi

làm sở ai nấu cơm cho Thư ăn hàng ngày, ai săn sóc Thư khi đau. Mẹ đi bán tuy cực khổ nhưng tự do con à, và mẹ có thể ở nhà bất cứ giờ nào nếu con cần có mẹ. Theo mẹ nghề này đâu có xấu, Thư có cho là xấu không.

— Không à, từ bây giờ con không cho nghề bán hàng rong là xấu nữa, hơn nữa chính mẹ hy sinh vì con, cho con mà. Mẹ đi bán, mẹ có lương tâm không bao giờ xấu cả.

— Thôi vào ngủ đi con, mai còn đi học sớm.

Thư vào giường, ước mơ làm cô giáo vẫn đầy ấp trong hồn. Thư nhớ đến cô giáo mình, cô giáo có mái tóc thề, cô giáo hay mặc áo dài trắng và yêu hoa ngọc Lan. Cô giáo thương học trò vô cùng. Cô nói: « Tất cả những người trong lớp đều là anh em với nhau vậy chúng ta hãy thương yêu, nhường nhịn, bên vực nhau như anh em ruột ».

Cô còn hay kể chuyện cho bọn Thư nghe. Cô kể chuyện những người yêu nước và khuyên bọn Thư hãy ái quốc như họ. Cô kể chuyện một đứa trẻ nghèo đã ném trả tiền người ngoại quốc vì họ đã nói xấu quê hương nó.

Cô còn dạy cho Thư những bài hát ca tụng quê hương Việt Nam như Việt Nam, Việt Nam, Tiếng nước tôi, trả lại tôi tuổi trẻ.v.v... Thư thích nhất « ..Việt Nam Việt Nam nghe từ vào đời... Việt Nam hai câu nói sau cùng khi lìa đời... »

Ngày sau nếu được làm cô giáo Thư cũng sẽ hành động như cô, Thư cũng yêu nước, cha Thư cũng vì yêu tổ quốc nên đã chết cho quê hương, Thư sẽ... Thư sẽ...

Thư thiếp dần trong mơ ước.

LINH TRÂM



DANH NHÂN VIỆT NAM ÔNG TÒ HÁT BỘI ĐÀO TẤN

Chúng ta thường coi hát bội trên Truyền hình, nhưng chẳng biết do ai lập ra? Đó là ông Đào Tấn, người đầu tiên sáng lập bộ môn hát bội tại Bình Định. Đào Tiên sinh tự là Thúc chi, hiệu Mai tăng và Mộng mai. Sinh năm Ất-tí (1845) và mất năm 1917 thọ 63 tuổi.

Người Bình định, đậu Cử-nhân làm quan đến Hiệp tá Đại học sĩ, nổi tiếng công bằng thanh liêm. Năm Thành thái thứ 16 ông về trí sĩ tại làng Vĩnh thanh. Vốn sành văn thơ nên lúc sinh tiền, họ Đào từng làm nhiều thi phẩm chữ Hán (góp thành tập Mộng Mai chi thảo). Đặc biệt hơn là ông đã soạn khá nhiều vở tuồng Hát bội cho đến nay vẫn còn phổ biến trình diễn ở nhiều nơi.

Hiện nay tại Bình định ông được tôn là tổ nghề hát bội.

NGỌC MINH
TRỊNH MINH ĐỨC (Sưu tầm)

CẦN THẬN

*1 bệnh nhân đau ruột dư cần mổ.
Bác sĩ bảo y tá:*

— Đánh thuốc mê cho ông ta đi.

Bệnh nhân đưa tay vào túi định móc ví. Bác sĩ nói:

— Không sao, khi mê xong ông trả tiền cũng được.

— Đâu có, tôi muốn xem có bao nhiêu tiền trước khi bị chụp thuốc mê.

ẢO ẢNH

CÙNG ĐI VỚI TỬ THẦN

Tranh và lời của NGUYỄN TÀI



THÌ RALA TAMUKA .. TRONG LÚC TÀU NỔ TUNG
THÌ HẮN ĐẠ' LÊN BỜ ĐI VÀO RỪNG THÂM
DỎ .. THẾ LÀ MỘT LẦN NỮA HẮN LẠI THOÁT
CHẾT....

TỪ TRONG LƯM
CÂY BÁC TÔNG
XONG RA VỚI
CHIẾC CUỘC
CHÌM...

HỦI ĐỪNG
HỒNG..

BÓP..

TAMUKA BẬT SAU VỊ CỨ
ĐẬP BẤT NGỜ ĐO...
NHỮNG GÁ CỪNG
ĐÃ RÚT KỊP KHẨU
BÚNG LƯỢC...

BÁC TÔNG BỊ LƯƠN
HAI PHÁT ĐẠN VÀO
NGỰC...

A! CỨU TÔI
ANH SÂM...!!

ĐOAN

BAM!!

CHATOI LIÊN PHẢN ỨNG
Bằng NHỮNG CỨ
ĐẬP THANG CÀNH...

BÓP BÓP
BÓP BÓP

Ừ...!!

CƠ SẠO
KHÔNG...?...

TAMUKA GỤC
XUỐNG NAM
BẤT ĐỘNG...

LÚC QUAY LẠI
CHATOI GẬP BÁC
TÔNG ĐANG CÒ NHẬT?
MỘT MẢNH GIẤY CỦA
TAMUKA ĐÁNH RƠI
TRÊN MẶT CỎ?...

GI' ĐÂY.. ANH
TÔNG...?

HÀ! ANH SÂM
NHÌN XEM NÀY...

CONTIẾP...

KHI MỘT HÒN ĐẢO THÀNH HÌNH

NGUYỄN HÙNG TRÁC

Buổi sáng ngày 11 tháng 11 năm 1963, một chiếc tàu đánh cá đang lảng vảng cách đảo Geirfuglasker (Gây phu lat kơ) khoảng 7 cây số. Geirfuglasker là một hòn đảo nhỏ ở vùng cực nam của đảo Iceland; (Ai len) và Iceland là một hòn đảo diện tích 102.819Km² với 110.000 dân cư, ở phía bắc Đại Tây Dương, vùng tiếp giáp với Bắc Băng Dương, giữa đảo Greenland (gờ rìn len) và Na Uy. Vào khoảng bảy giờ rưỡi sáng, từ viên Thuyền trưởng, vị Kỹ sư, cho đến anh bếp, tất cả đều cảm thấy chiếc tàu bị chao dử dội và đột ngột cứ y như đang ở trong tình trạng chạy lạc vào vùng xoáy nước khủng khiếp. Mọi người cảm thấy có mùi lưu huỳnh bay nồng nặc trong không khí. Chưa ai biết có điều gì xảy ra.

Từ xa, ở phía nam, viên thuyền trưởng trông thấy một cột khói đen đậm bốc cao trên mặt biển, ông ta bèn đưa chiếc ống dòm lên nhìn cho kỹ, và cứ ngỡ đó là một chiếc tàu đang bị cháy. Thực ra viên thuyền trưởng đang có cơ hội ngàn vàng nhìn thấy những đụn khói đen vì đại do núi lửa từ đáy biển phun lên.

Không còn nghi ngờ gì nữa hết, Thuyền Trưởng Gudmar Tomasson (Gút ma To mát xông) đang chứng kiến giây phút khởi đầu của một hòn đảo vừa mới khai sinh. Vọt lên từ ngọn núi lửa ngầm dưới đáy biển, một hòn đảo vừa thành hình trước mắt của viên thuyền trưởng. Bấy giờ mới thực sự là lần đầu tiên trong lịch sử nhân loại, những nhà khoa học với dụng cụ tối tân của thế kỷ hai mươi có thể quan sát, ghi chú và phân tích tường tận từng giai đoạn khi ngọn núi lửa hiện lên thành một hòn đảo giữa biển khơi. Các nhà khoa học còn có dịp quan sát



Tại Bắc Đại Tây Dương, một cột khói do núi lửa từ lòng biển phun lên. Ít lâu sau tạo thành hòn đảo Surtsey.

hòn đảo mới này phải chống cự lại sự tàn phá như vũ bão của sóng gió để sống còn dưới ánh mặt trời.

Hòn đảo mới này được đặt tên là Surtsey theo như một chuyện thần thoại của Na Uy. Theo câu chuyện đó thì Surtsey là một người con của biển cả.

Mấy ngày trước, có một khe nứt ở lớp đá huyền vũ dưới đáy biển sâu 425 bộ (1). Thoạt đầu dung nham và phún thạch trào lên dần dần, tạo thành một hòn đảo nhỏ. Và bây giờ trên mặt biển, núi lửa phun lên một cột hơi cao hàng mấy ngàn bộ, vút tận trời xanh. Trong khi đó, dung nham, phún thạch vọt lên cao mấy trăm bộ.

Đêm đó, đảo Surtsey ra đời.

Ngay ngày thứ nhì sau khi phun lửa, vùng đất mới tinh khôi này cao được 33 bộ trên mặt biển. Bốn ngày sau, hòn đảo cao được 200 bộ, dài được 200 bộ. Các vụ nổ vẫn còn tung ra những đợt dung nham xa đến 4000 bộ, bao trùm cả vùng Bắc Đại Tây Dương. Suốt một đêm dài, cả vùng bắc cực đều có thể trông thấy cột lửa này. Dân cư tại thành phố Reykjavik (Rây Kờ Gia Vic), thủ đô của đảo Iceland cách xa Surtsey khoảng 100 cây số vẫn có thể trông

(1) foot. đơn vị đo chiều dài tính theo chiều dài của chân người ta, thông dụng ở các nước nói tiếng Anh. dài 12 inches, tương đương với 30, 8 centimetres (phần). Số nhiều của foot là feet.

ấy cuộc phun lửa khủng khiếp
ày.

Các nhà khoa học từ khắp nơi
ên thế giới đều xô nhau và tìm
ch đi đến vùng biển cả giá lạnh này
nghiên cứu. Nhà bác học Sigurdur
Thorarison (Xi gơ đơ Tô ra ri sơn)
ia Cộng Hòa Iceland là một trong
những nhà khoa học đầu tiên đi
ên nơi lịch sử này. Ông đã viết:

«Trong suốt cả cuộc đời tôi, ít
ai nào tôi học hỏi được nhiều điều
ý báu bằng buổi xế này khi tôi
đến gần ngọn núi lửa. Sóng biển
đạt chiếc tàu tuần duyên của
úng tôi, làm cho nó trôi ra từng



Cột khói đang phun cao, sóng
biển ào ạt chung quanh hòn đảo.

Đến ngày 29 tháng 3 năm 1967
hòn đảo Surtsey vừa được 3 năm
rưỡi, diện tích được 692 mẫu.
Hình trên chụp từ phi cơ.



chút một. Cột khói bốc cao không
ngừng, và khi bóng tối bao phủ cả
đại dương, cột khói này sáng rực
như một cột lửa vĩ đại. Ánh sáng
chớp loè soi đến cả các đụn mây
cao bên trên; tiếng nổ vang không
ngớt ngay trên đầu chúng tôi.»

Suốt mấy tuần lễ, rồi suốt mấy
tháng sau, hòn đảo Surtsey vẫn tiếp
tục lớn dần dần. Nó lớn mãi cho
đến khi phún thạch vượt cao khỏi
mặt Đại Tây Dương hàng trăm
thước.

Hòn đảo nguội dần nhờ nước
biển. Núi lửa bột phun. Cuối cùng,
đến ngày trọng đại của các nhà khoa
học. Ngày họ đặt chân lên hòn đảo
Surtsey lần đầu tiên. Nhà khoa học
nổi tiếng Sigurdur Thorarison của
Cộng Hòa Iceland có mặt trong số
những người đầu tiên đổ bộ lên hòn
đảo nổi tiếng này (đúng như thành
ngữ «nổi tiếng như cồn» của Việt
Nam ta) Thorarison đã viết:

«Chúng tôi gồm có bảy người, kể
cả hai người đàn bà là những người
đầu tiên đặt chân lên bãi cát. Chúng
tôi còn đang đứng đó chẳng được
mấy phút thì Surtsey bắt đầu phun
lên một đợt khói như đề báo hiệu,
và chúng tôi trông thấy nước biển
vọt lên quanh đảo: dung nham đã
rớt xuống.

Rồi những đợt dung nham đường
kính hằng thước phun về phía bãi

cát, khi rớt xuống, tan thành những
hố to. Nước biển dồn dập tràn vào
và sôi lên sùng sục.

Sau khi ở lại đảo khoảng một giờ
rưỡi, chúng tôi trông thấy các đợt
phun của núi lửa chậm lại. Nhờ thế,
chúng tôi mới có thể bơi thuyền ra
tàu được. Đó là một cảnh không ai
trong chúng tôi có thể quên được,
kinh nghiệm này thật quý báu, từ
đó về sau, chẳng ai dám cập vào
hòn đảo khi núi lửa còn đang hoạt
động.»

Đá vừa kết lại chưa được dẫn
chắc cho lắm cho nên dễ bị xoi mòn
vì sự tàn phá không ngừng của sóng
gió. Nhưng sau cùng, đến giai đoạn
chót của cuộc phun lửa, và nhiều
nhất và vào tháng tư năm 1964, phún
thạch đặc lại thành đá cứng làm cho
hòn đảo có thể chống chọi lại với
sóng biển đập dữ dội không ngừng.
Từ đó, hòn đảo càng ngày càng
thêm vững chắc. Sau khi phun lửa
lần chót vào tháng sáu năm 1967,
phún thạch đặc lại và một lần nữa,
hòn đảo Surtsey càng thêm kiên cố.
Đến tháng 6 năm đó, đảo Surtsey
rộng lớn thêm rất nhiều, cao được
567 bộ dài 1,3 dặm (2), diện tích hơn
1 dặm vuông, to gấp 2 lần vương
quốc Monaco.

Sau đó một thời gian, các giòng
nước mang mầm sống đến hòn đảo



Ngày 1 tháng 8 năm 1964,
nhà bác học dùng xuồng cao
ập vào đảo.

này.

Những sinh vật từ biển sâu bắt đầu xuất hiện và đi lại trên bãi cát. Và một giống cây đầu tiên bắt rễ và mọc ở kẽ đá nứt trên hòn đảo. Thế là hòn đảo Surtsey, Con Cua Biển Cả, đã thành hình thật sự.

Nhưng sự tiến hóa vẫn còn tiếp tục. Đến mùa hè năm 1967, nhiều cây khác cũng bắt rễ và chim chóc bắt đầu rủ nhau đổ về. Từ đây trên đảo mới có tiếng chim hót, lần đầu tiên có thứ âm thanh khác hơn là tiếng gió gào tiếng sóng vỗ. Tháng 6 năm đó, đóa hoa đầu tiên — hoa của một loại rau biển, màu trắng — nở trên hòn đảo. Hải cầu cũng rủ nhau lên đảo nghỉ ngơi. Đảo Surtsey thực sự có cuộc sống. Và điều này càng rõ ràng hơn khi có một căn lều dựng lên trên đảo dành cho các nhà khoa học đến đây nghiên cứu.

NGUYỄN HÙNG TRÁC

(2) Dặm: mile, đơn vị đo chiều dài ở các nước nói tiếng Anh, viết tắt là mi, dùng để đo trên đất liền, 1 dặm (mile) bằng 1760 yards (0,914 m X 1760 = 1.608,64m) Nautical mile là dặm đo đường biển, dài 6080 feet Dặm quốc tế để đo đường biển và đường hàng không (international nautical mile, international air mile) dài 1,852 Kilomètres (cây số)

TRẢ LỜI Ô CHỮ kỳ 90

NGANG:

A- N.H.T (Nguyễn huy Tự ; B- Go — V ; C- ÒN — E — HÈ ; D- K — GC — H ; E- Thân — Ao Thu ; F- Kim — Cồ — TOA ; G- GE — Trung ; H- M — T.H (Tiểu học) — EO ; I- Mía — Nhẹ ; J- Tiền — Gô ; K- Tông.

ĐỌC:

1- TKG (Trần khánh Giur) ; 2- Khiêm ; 3- Ấm — TT ; 4- Ngô — N — MIO ; 5- Hồng — C — Tiền ; 6- T — Cao Thắng ; 7- Ve — Ô — Rẽ ; 8- H — TT — Uống ; 9- Ế — Ho — N — Hồ ; 10- HUA — Ghe.



Đại dương mang hạt giống đến. Cây đầu tiên mọc trên đảo là một giống rau biển gọi là Sea-roeket. Hình chụp vào ngày 8 tháng 6 năm 1965



Bãi đầu có sự sống tại nơi mà ngày trước chỉ có gió và sóng. Một con hải cầu trẻ nằm trên hòn đảo mới.



... Tuần báo thiếu nhi ở Pleiku bán chạy «lúm» vậy mà tại sao mấy chỗ khác lại bán ế. Có lần cháu không có tiền nên mua chưa được, đến thứ năm chu có tiền rồi chạy đi kiếm. Thiếu nhi mua nhưng mà kiếm hoài chả có nên đành ôm hận về nhà.

Thưa chú! Cái tờ báo Thiếu Nhi đúng là một liều thuốc bổ cho tụi cháu. Hình thức lẫn nội dung đều hấp dẫn cả cháu thấy mục nào cũng hay cũng bổ ích. Thế mà tại sao nhiều người lại chê báo thiếu nhi khô khan, không có gì đáng coi cho hay cho ướt át cả. Nhiều lúc cháu thấy tức lắm chú ơi! Có lần chú biết không? thằng bạn của cháu nó nói là mua thiếu nhi uống tiền để tiền ăn «Ya ua» còn ngon hơn mà bổ nữa. Cháu dùng nhiều biện pháp để chứng tỏ rằng thiếu nhi là một tờ báo rất lành mạnh nhưng nó vẫn cứ khư khư rằng tờ báo thiếu nhi của tụi tiểu học mình lớn rồi coi chỉ uống tiền khô khan, nhưng hạng như mây mới coi chứ ai mà thèm coi. Chú thấy không? cháu tức quá bèn «đắm» nó rồi hai đứa gây lộn đánh với nhau

rồi cháu chả thèm chơi với nó nữa

Thưa chú! Theo cháu nghĩ tụi thiếu nhi đúng là liều thuốc bổ rất mạnh, nhưng nhiều người vẫn chê là khô khan cho nên cháu mới nghĩ rằng. Thật đáng thương hại cho họ vì họ đang mắc một chứng bệnh này đó là bệnh coi báo nhầm nhí, tự tử quên rồi, không có một thứ thuốc nào chữa nổi. Cho nên họ thấy thuốc bổ là họ sợ xa lánh. Cho nên mới có tình trạng như đó. Còn như tụi cháu chưa có hề đọc loại sách báo nhầm nhí đó cho nên không có mắc bệnh Không có mắc bệnh tức là con người khoẻ mạnh, mà coi người đang khoẻ mạnh gặp thuốc bổ lại một phương thuốc tiên rất quý họ uống thuốc bổ, càng ngày càng khoẻ mạnh thêm, thân thể họ cường tráng thêm, tinh thần sáng suốt trở nên thông minh hơn. Cho nên họ mới quý thuốc bổ. Cũng như chúng cháu quý thiếu nhi vậy...

N. Đ. L. (Pleiku)



THỦ CÔNG : GẤP CON TÔM

CH LÂM :

Các bạn lấy tờ giấy vuông và p theo (hình 1), rồi sau đó ta gấp eo (H2) và được (H3) và lại gấp tr (H4) ta được (H5) Sau đó ta p theo đường lần của (H6) và p (H7) và gấp 2 đường lần của 8) ta được (H9).

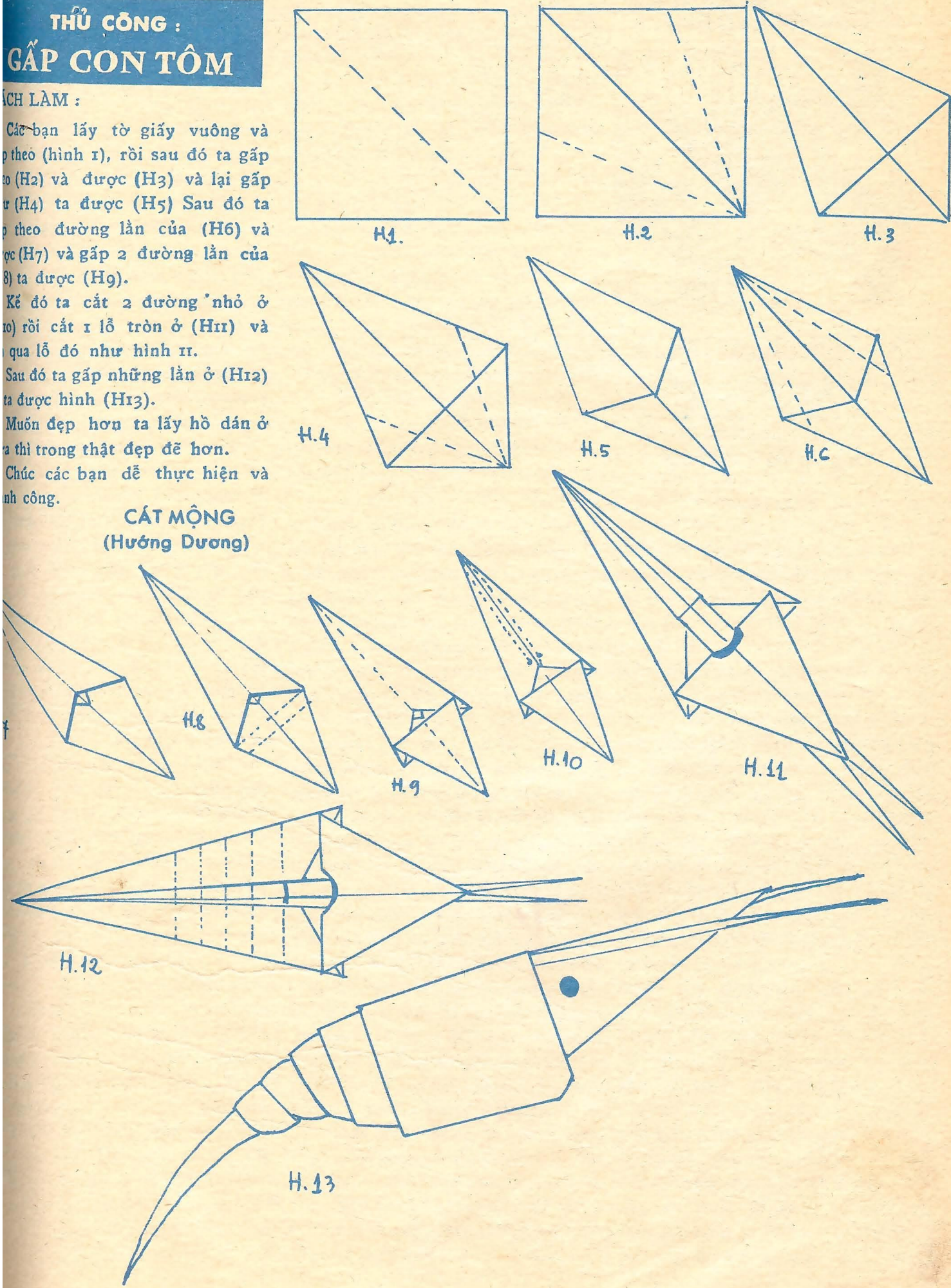
Kế đó ta cắt 2 đường 'nhỏ ở to) rồi cắt 1 lỗ tròn ở (H11) và qua lỗ đó như hình 11.

Sau đó ta gấp những lần ở (H12) ta được hình (H13).

Muốn đẹp hơn ta lấy hồ dán ở a thì trong thật đẹp để hơn.

Chúc các bạn dễ thực hiện và nh công.

CẮT MỘNG (Hướng Dương)





NGÓN TAY CỦA NHÀ KỸ SƯ

Nguyên tác : CONAN DOYLE

Phóng tác của : THU AN

(tiếp theo)

Phía trên, cái trần nhà hay nói đúng hơn khối pit tông chỉ còn cách đầu tôi lối ba mươi phân ; chỉ cần giơ tay lên là tôi sờ thấy bề mặt nhám của nó...

Một ý thoáng hiện trong óc tôi : Nếu phải chết, thì chết cách nào cho đỡ khổ nhất và điều đó tùy thuộc vị trí của tôi lúc tôi bị nghiền nát. Nếu tôi nằm sấp, trần nhà sẽ ép xuống xương sống tôi trước, và tôi run sợ khi nghĩ đến tiếng xương tôi sẽ gãy vụn ra. Nếu nằm ngửa thì có lẽ sẽ đỡ hơn... Với điều kiện là thần kinh tôi đủ sức chịu đựng sự nhìn rõ cảnh tượng cái trần nhà hạ xuống dần để ép lên tôi. Tôi đã bắt đầu không đứng thẳng người được nữa... Nhưng đôi mắt tôi đang hoa lên bỗng nhận thấy một cái gì làm cho tôi bỗng hy vọng tràn trề. Lúc này tôi đã nói rằng nền nhà và trần nhà bằng sắt, nhưng vách là gỗ. Nhìn quanh lần cuối cùng, tôi bỗng thấy một khe sáng le lói giữa hai tấm ván. Khe sáng đó càng ngày càng rộng hơn, và sau cùng, một tấm ván được kéo ra phía ngoài. Trong khoảnh khắc, tôi không thể tin nổi là một cái cửa sắp được mở ra và tôi có thể thoát chết bằng lối đó. Nhưng bản năng tự vệ

mạnh hơn : Tôi lao mình ra và ngã sòng xoài xuống phía bên kia, gần ngất đi. Cánh cửa đó được khép lại ngay nhưng vài giây sau tiếng thủy tinh của cái đèn đèn tại bên ấy vỡ tan ra khiến tôi hiểu rằng nó đã bị cái máy nghiền nát và mình vừa chết hụt trong đường tơ kẽ tóc.

Tôi tỉnh lại vì có người giật mạnh ở cổ tay, tôi nhận thấy mình đang nằm trong một hành lang hẹp, một người đàn bà đang cúi nhìn tôi, tay trái kéo tay tôi, còn tay phải cầm một ngọn nến. Đó cũng chính là cái bà tử tế lúc nãy mà tôi đã ngu ngốc coi thường những lời báo trước của bà ta.

Bà ta kêu lên, gần hết hơi :

— Đi mau đi. Họ sẽ tới đây ngay. Họ sẽ thấy là ông không nằm dưới cái máy ép... Mau ! Mau đừng mất thì giờ nữa ! Tới đây :

Lần này tôi không cãi lại nữa. Tôi đứng dậy, và tôi chạy với bà ta dọc theo hành lang, rồi xuống một cầu thang xoắn. Cầu thang này dẫn đến một căn phòng rộng. Vừa tới đây, chúng tôi nghe tiếng chân người chạy dồn dập, hai giọng kêu réo nhau, từ tầng này lên tầng trên, mà chúng tôi vừa rời khỏi. Người hướng dẫn tôi dừng lại : Bà ta không biết làm gì nữa. Sau cùng bà ta đẩy một cánh cửa, đó là một căn phòng ngủ và bên kia phòng, cửa sổ mở rộng, mặt trăng soi tỏ hiền hòa. Bà ta nói :

— Dịp may cuối cùng của ông đấy ! Hơi cao, nhưng ông chỉ còn mỗi một cách là nhảy xuống mà thôi.

Bà ta đang nói thì ở đầu kia hành lang đã có ánh đèn, và tôi nhận thấy bóng dáng gầy gò của Đại tá Linh Sa. Ông ta chạy bỏ tới, một tay cầm đèn, tay kia cầm vật gì như một con dao phay hàng thịt. Tôi chạy vội vào phòng, mở cửa sổ và nhìn ra ngoài... Căn vườn dưới ánh trăng như đón chờ, chỉ sâu có lối mười thước phía dưới. Tôi trèo qua bức cửa sổ, nhưng chưa muốn nhảy xuống, vì tôi còn muốn nghe coi chuyện gì sẽ xảy ra giữa người đàn bà đã cứu tôi và tên lỗ mãng đang rượt theo tôi. Nếu hân giở trò tàn bạo với bà ta, tôi quyết sẽ liều mình để cứu bà ta ! Hân ta

đã vào phòng rồi, hân vừa xô tôi đi qua. Bà ta ôm cứng lấy hân lại, bà ta kêu hân bằng tiếng — Phút ! Phút. Ông có nhớ hứa với tôi những gì lần trước. Ông đã thề rằng ông không làm tôi đổ nữa ! Hân sẽ không nói đâu. Chấn hân không kể lại đâu !

Hân vùng vẫy thoát ra và gần

— Bà điên rồi ! Bà muốn bắt hết sao ? Hân đã thấy quá. Cho tôi đi qua, mau lên.

Hân gạt bà ta qua một bên, ra cửa sổ và dùng dao chém tôi. Tôi đang treo mình ở ngoài, níu lấy cửa sổ thì hân cho tôi một ngọn dao cảm thấy đau đớn, vội buông tay rơi mình xuống vườn.

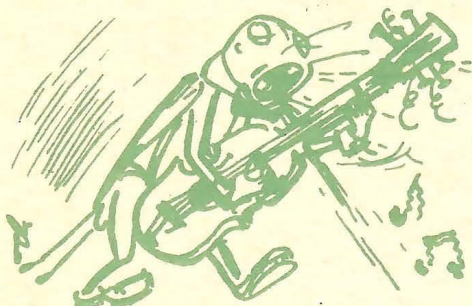
Tôi không bị thương lúc té, tôi không gãy xương gì cả, và mặc bị động mạnh, tôi đứng dậy ngay phóng mình qua những bụi rậm hết sức mình. Tất nhiên là tôi chưa cơn nguy hiểm ! Bỗng nhiên đang tôi cảm thấy một mối rờn rã, và mất. Tôi nhìn bàn tay run rẩy v đón, và lần đầu tiên, tôi thấy ngó cái bị xén đứt rất gọn gàng, và máu ra ngoài vết thương. Tôi muốn dùng tay cột lại, nhưng tai bỗng ù đi, và ngã xuống ngất xỉu.

Tôi không thể nói cho các ông được là mình đã ngất đi trong bao lâu. Tôi nghĩ là trong nhiều giờ, vì trăng đã nhường chỗ cho mặt trời minh, khi tôi tỉnh dậy. Quần áo ướt sũng sương đêm ; tay áo đầy máu. Sự đau đớn làm tôi nhớ hết những gì đã xảy ra trong đêm và tôi ngồi dậy. Tôi tưởng là chẳng thể nào may mắn thoát khỏi của bọn người đuổi theo, nhưng nhìn quanh thì tôi hết sức ngạc nhiên vì chẳng thấy nhà và vườn đâu. Tôi thấy mình nằm trong một góc, cạnh một hàng rào, gần ngay đường. Dưới chút nữa là một tòa nhà dài, gần, tôi nhận ra đó là căn nhà ga tôi vừa đến tới qua, giá không có thương ở tay, chắc tôi tưởng là mình vừa nằm mơ thấy ác mộng.

(còn nữa)

Gã không trộm cắp của ai. Cái vỏ mà gã hoa mỹ gọi là cái lều chính tay gã tạo dựng. Từ thuở còn thơ dại, gã đã biết dùng nhuyễn mạc nhả chất vôi để xây vỏ thêm, thêm hoài... Nhờ nhuyễn mạc ở mặt dưới có mao quản, không khí bên ngoài sẽ trao đổi được với phổi. Anh Dế Mèn tưởng lầm gã lười biếng, mê cuộn trong vỏ để ngủ. Trái lại gã cho biết, gã đã dậy từ mùa xuân. Gã kể chuyện lúc tỉnh giấc đông miền, gã tiết chất dẻo, nhờn để cho miệng vảy bứt miệng vỏ vỡ ra, để có thể thò thị tu, xúc tu, sử dụng độc cước mà đi chuyển. Nghe rất hoang đường, chính thật độc cước của gã bơi những thớ thịt ở bụng biến đổi mà thành. Cái «bụng chân» đó còn tiết ra chất nhầy để dễ đi chuyển. Tài tình ở chỗ cái vỏ xoắn nhiều vòng quanh trục, càng lên càng nhỏ dần và tận cùng bằng cái tròn ốc. Các vân cứ thế tăng trưởng mãi, bằng cách gã bôi thêm chất vôi ở miệng để nối dài và nở rộng miệng ra. Gã thích độc hành trong mưa nên gặp gỡ anh Dế Mèn. Lúc nào gã cũng ăn, tham như tụi Trùn đất. Cả lúc nói chuyện với anh Dế Mèn, cả trên đường đi chuyển, gã ăn cỏ, lá non, lá khô rào rào (gã ăn rất tạp). Vừa đề lại những vật nhầy nhớt, sền sệt trắng, đứt quãng, như tấm thảm bạc, như ma vẽ bùa ngoằn ngoèo. Bởi thế gã còn có tên khác là Ốc Ma. Gã đi chậm như rùa. Trung bình mỗi phút xê dịch được hơn một thước rưỡi. Ấy thế mà ham đi lắm, dầu nặng mang lều vôi trên lưng, công kèn như dân du mục nặng hành trang vượt sa mạc, rừng rú, đồng cỏ... tìm đất mới cắm trại. Gã đi đề bù lại những ngày ngủ nghê nứt mắt và trốn lạnh, trốn nắng dật dờ. Bèo nước tương ngộ, chẳng mấy lúc mà hai gã thân nhau và chuyện kể huyền thoại không ngớt. Gã Ốc Sên hào hiệp đòi gánh vác túi thực phẩm. Còn gì tốt cho bằng! Hai gã lục tục kéo nhau đi. Gã coi cái túi thực phẩm nặng nề chẳng có gì. Gã có sức mạnh vô song, có thể kéo

TRUYỆN LOÀI VẬT



ĐÔI BẠN GIANG HỒ PHAN-KHƯƠNG-THÁI

(tiếp theo)

co với mấy chục gã Ốc Sên bạn đồng trang lứa. Đêm nay anh Dế Mèn bị bọn đại hợp xướng Ếch, Nhái... cạnh tranh. Bọn Bướm Đêm, như Ngài Thiệu Thân... cũng có trả công ít nhiều cho hai anh. Gã Ốc Sên tiếc rẻ không coi được màn dọn thờ của anh Dế Nhũi. Thong thả gã vừa bò vừa kéo lê lét túi thực phẩm. Cỏ non, nấm, lá... biến mất dần bởi cái miệng của gã quá háu ăn. May thay gã chê mè, gạo, lúa, bắp... ở trong túi. Gã phu khuân vác này tính khí bất bình thường. Ban ngày gã lo trốn kỹ vì sợ nắng nôi. Anh Dế Mèn trình diễn gần đó chờ đợi. Tài anh vẫn còn được hoan nghênh. Tiếng Ve Sầu ra rả vì lẽ bạn. Nếu phiêu lưu cùng khắp, người ta sẽ nhận ra bao nhiêu là tiếng Ve ran lác đác, buồn ơi! Chiều lại mưa. Không vì thế mà gián đoạn sự trình diễn. Mắt tên phu Chuột Lắt đã có gã phu Ốc Sên, lo gì việc nghĩa không thành. Một đêm định mạng trôi qua. Gã Ốc Sên không thể tiếp tục phận sự để giúp đỡ anh Dế Mèn. Hai tên Đom đóm quái ác đã giết chết gã Ốc Sên, khác nào bẻ chân anh Dế Mèn, hay xi bánh cái xe chuyên chở...

Tên Chuột Lắt tỉnh cờ khám phá được một cửa hang nằm ngụy trang khéo léo sau bụi cỏ củ và đám mắc

cỏ đầy gai. Nó mau chân thăm thú và hải lòng với bao đường dọc ngõ ngang. Nó tự phong đây là một «túp lều lý tưởng», à không «căn nhà lý tưởng», cái hang tuyệt nhất, hơn cái xó của lão Chuột Cống nhiều. Nó ra đi là phải. Bây giờ nó thênh thang riêng cõi và làm chủ nhân ông. Chủ nhân ông Chuột Lắt mơ màng nghĩ đến tương lai sáng lạn. Vứt quách cái trách nhiệm khuân vác nặng nề cho anh Dế Mèn muốn làm gì tùy ý. Tội gì nó phải khó nhọc, tốn công và đồ mồ hôi cho một kẻ mà nó chưa từng quen biết là cổ chim Khướu. Âm thầm tên Chuột Lắt tọt vào hang sâu, lục lạo một hồi rồi lăn ra đánh giấc. Gió thổi hiu hiu qua những ngách phụ và những lỗ thông hơi có sẵn, ru tên Chuột Lắt ngủ êm ái. Đây là một hang chuột bỏ trống vì trọn gia đình đã dắt díu nhau di cư. Tên Chuột Lắt non nớt, linh tính không bén nhạy để cảm thấy đại nạn gần kề. Nước ở ao đọng quanh sân trường, xưa là mấy hăm núp hình chữ Z, sắp sửa dâng cao vì mưa nhiều mùa hạ, nạn lụt sẽ xảy ra nay mai.

Nước rồi sẽ ngập cái hang tốt đẹp kia thôi. Tên Chuột Lắt ngủ say không nghe tiếng anh Dế Mèn gọi ời ời. Anh Dế Mèn mệt tháo mồ hôi và chỉ tìm gặp túi thực phẩm nằm lẫn lóc vương trong đám mắc cỏ gai. Tiếng Ve Sầu trên cây gần đó chọt vang vang. Tiếng Ve Sầu Kim phụ họa. Rồi hai anh hợp xướng làm anh Dế Mèn ngửa ngề. Anh Dế Mèn cọ cánh, so đàn. Tiếng ni non nào kém chi ai. Năng gay gắt và mây trắng buồn bay. Vừa bạn hút nhựa cây, anh Ve Sầu quên đi ngoại cảnh. Anh Dế Mèn ở dưới đám cỏ nào hiểu được sự tình đề gọi bạn. Anh chỉ thắc mắc tại sao lại có mấy đũa cũng đàn hay ác, ước gì đi chung để trò tài cho vui, cho đông. Trời nắng chang chang, bỗng thành ui ui. Rồi đổ mưa tầm tã. Hình như ông trời ganh tị với tài ba của tụi nhạc sĩ lang thang.



THUỞ MƠ

làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ

NHẬT TIẾN

(tiếp theo)

Đẹp nhất là vào được lúc tòa soạn không có ai, trên bàn giấy chỉ có mỗi một ông chủ nhiệm và tôi. Tôi sẽ thăm hỏi ông trước. Rồi khen đến báo số tết năm nay in đẹp, bài vở độc đáo, phong phú. Và tôi sẽ tiếp:

— Hi... hi... Thưa ông thế còn cái vụ nhuận bút...

Ồi chà! Tính toán công việc mà sũa như thế, thì kết quả không còn trạch đi đâu một ly ông cụ nào. Chắc hẳn ông chủ nhiệm sẽ toe toét cười:

— A! Nhuận bút của cậu hử, có chó! Đáng lẽ *moa* phải cho vô phong bì đảng hoàng, nhưng thôi tiện đây cầm giùm *moa* vậy nhé...

Và hẳn rồi ông sẽ móc bóp phoir ra, hẳn rồi những tờ giấy mới tinh sẽ được xòe to như con công hay múa: năm chục? một trăm? hai trăm? Ồ! Cái đó thì chịu. Tôi không thể đoán được nó sẽ là bao nhiêu. Nhưng dù bao nhiêu thì bao nhiêu tôi cũng thấy là phải suy tôn ông ta là một bậc đàn anh văn nghệ rất điệu đảm và dĩ nhiên là rộng lượng!

Vở kịch do tôi đạo diễn lấy đã đem lại cho tôi biết bao hăm hở. Tôi đã thao thức suốt đêm hôm trước y như sự thao thức ngày nào

năm xưa tôi sũa soạn gửi cái truyện ngắn đầu tiên lên tòa báo Giang Sơn ở Bồ Hồ Hoàn Kiếm. Lần này tôi không tới Hồ Hoàn Kiếm nữa mà phải xuống tận Hồ Halais, tức Hồ Thuyền Cuồng nếu gọi bằng tiếng mẹ. Tòa soạn tuần báo Cải Tạo nằm ở giữa phố Mongrand (sau đổi tên là Nguyễn Thượng Hiền) cách bờ hồ cũng chỉ vài ba trăm thước. Hôm ấy tôi bận một cái quần soóc bằng vải kaki, chiếc áo sơ mi trắng sọc xanh bỏ vào thắt lưng đảng hoàng chứ không lè phè phủ ra ngoài như mọi khi. Chỉ còn thiếu đôi giày tây đi cộp cộp nữa là tôi ra về một công tử con quan, nhà giàu. Nhưng cho đến năm đó, dù lớn rồi tôi vẫn không nghĩ đến chuyện xin nhà mua một đôi giày tây. Đi giày tây nó trịnh trọng quá. Tôi lại không ưa cái tiếng cộp cộp văng cả hè phố như mời gọi tất cả bàn dân thiên hạ chú ý vào mình. Thế cho nên từ thời tôi chỉ kéo một đôi dép da đàn bà mà hình như đã bị lỗi thời nên chị tôi liệt vô đồ phế thải và tôi thâu lại một cách ngon lành. Tôi cũng còn một đôi ba-ta nữa, nhưng chỉ dành riêng để đi họp Hướng Đạo vào sáng chủ nhật. Chẳng phải tôi biết tiết kiệm gì. Nhưng đi giày ba-ta, thường hay phải đi vớ. Tôi lại có mỗi một đôi vớ. Thúc vào để đi họp Hướng Đạo xong, tôi lại nhét vô giày để tuần sau lôi ra đi nữa. Kề từ ngày mua nó đến giờ, đã gần 9 tháng, nó chưa được giặt lần nào. Nhìn phần trên thì thơm lắm, nhưng ở hai bàn chân thì nó đóng keo lại, cứng như hồ bột và dĩ nhiên là nó phải bực ra ở hai đầu ngón chân cái. Có một đôi vớ quí hóa như rùa, không đời nào tôi dám chềnh nó ra ở giá để giày, bởi lẽ nếu bị khám phá ra tôi sẽ bị chị tôi rầy và đem mách với ba tôi. Cho nên mỗi lần đi họp về là tôi đùn nó sâu xuống vô tận mé trong gầm giường. Và mỗi khi cần đến lại lấy gậy khều ra, vừa phui màng nhện, vừa xỏ chân vào. Ồi! cái thời niên thiếu nhớn nhoe sao mà sướng thế!

Trong những tòa soạn của báo ở Hà Nội mà hồi đó tôi biết thì tòa soạn báo Cải Tạo có vẻ uy nghi nhất. Uy nghi vì nằm ở một khu thành phố yên và sang trọng. Lại cũng uy nghi nó không ở tầng trệt mà ở tầng. Từ ngoài đường phố đi vào qua cổng chính có hàng rào sắt. Nhà kiến trúc theo kiểu cổ, quanh căn đá, cả tầng dưới nhà phụ thuộc như hầm rượu, nước v.v... Muốn vô nhà chính phải leo một cầu thang xây bằng gỗ. Đầu cầu thang là một cái ban công nhìn xuống phố. Qua khỏi cái công là tới một căn phòng thật rộng có thể vừa làm tòa soạn, vừa là chỗ hội họp nhiều người. Bàn ghế của ông chủ nhiệm kê tuốt ở tường sâu phía trong cùng. Trên mặt bàn, ngoài những hồ sơ cẩu thả, tôi còn thấy cả chiếc báo xuân mới in xong còn chưa đóng, chắc là đang chờ để ph

Tôi hơi hối tiếc là mình đã quá sớm, vì tòa soạn lúc này vắng ngắt chẳng có một ai, kể cả nh vật chính duy nhất mà tôi cần gặp. Nhưng dẫu sao nếu có phải chờ thì cũng còn hơn là tới trễ phải đụng độ với mấy ông nhà và nhà báo. Chị người làm sau khi bảo tôi hãy ngồi chờ rồi rút êm về hậu trường, để mặc tôi với cảm giác rứt rứt, bỡ ngỡ giữa cả một phòng rộng thênh thang. Tôi bắt đầu cảm thấy thực tế đã đi ra ngoài mọi điều mà tôi đã dự liệu. Tôi nói — «À... thế còn cái vụ nhuận bút» chỉ là một câu giả bộ như đầu lưỡi, để cho bật ra như thể vô tình, ta không có cần thiết lắm bởi tiện đâu thì ta hỏi đấy mà thôi. Như thế dù kết quả có được hay không thì cũng không đến nỗi sượng sùng. Còn bây giờ, tôi đã phải ngồi chờ ở đây. Chờ đợi tức là cố tình để được gặp. Mà gặp lại chỉ cốt để ra một câu vô tình «à... còn cái vụ...» thì nó phi lý quá, chẳng có ăn khớp gì với nhau cả.

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Ngô mạnh Phát tức Lâm ngọc

Tuấn : Chị phải ghi cả hai tên vì sợ em lại quên nữa. Anh của em lúc lợi như vậy rất không nên. Nhưng biết làm sao. Cần phải chính anh ấy thấy rằng đó là điều bậy, chứ em nói thì anh ấy không nghe đâu. Tò mò là tính xấu, em nhỉ. Tại sao lại có cái mốt theo bạn B vô lý như vậy. Thế giới muôn màu, mỗi người một khuynh hướng, nếu ai cũng theo bạn B cả, thì sự phát triển của quốc gia sẽ bị lệch về phía khoa học, bỏ rơi văn hóa hay sao. Chị rất mừng thấy em đọc Thiếu Nhi kỹ càng và em thăm nhuần tư tưởng mà tòa soạn đã cực nhọc làm việc để gửi gắm tới các em như vậy. Sáng chủ nhật, em ghé tòa soạn, hỏi cô N.T, cô sẽ bàn với em về chuyện cuối cùng em hỏi đó em.

Em Diệu Anh, Nha Trang : Đừng rụt rè, em cứ nói với các chị ấy rằng : «Chị ơi ! Chị lớn mà kêu em bằng chị xưng em với em làm em mắc cỡ quá. Chị kêu em bằng em được rồi chị à» thì sẽ được như ý đó mà. Đạo Phật cho rằng mọi sự đều do cơ duyên. Có nhiều em lúc đầu chê Thiếu Nhi, vì tưởng là không giá trị. Nay đọc rồi thích, gửi mua từ bộ 1 đó em. Đừng buồn và cũng đừng bắt ép bạn phải thích Thiếu Nhi như mình nghe em.

Em Trần đức Lộc, Đà Lạt : Cô xếp giấy đã trao thư cho chị. Em yên trí, không thất lạc, nếu chưa báo nào đăng thì em cứ việc viết vào bích báo. Nhưng cũng cần đăng những bài có giá trị mới hay em ạ. Cho chị kính chào thăm cả gia đình em nhé.

Em Trần thị Lang, Gia Định : Em vui số năm cấp và nơi cấp khai sinh cho em rồi về nơi đó đưa cho nhân viên hộ tịch, người ta sẽ truy nơi sở hính và sẽ cấp thêm cho em. Học ngành y khoa tất nhiên là tốn. Em mới học lớp 7 thì đã lo gì. Chừng m lớn, may ra nước mình giàu, em học giỏi, được cấp học bổng khỏi tốn tiền không chừng. Cứ học giỏi đi đã em ạ.

Em Nguyễn trung Lương, Đà Nẵng : Bộ 4 và 6 gửi đi ngày 9.2.73 tới ngày 7.4.73 tòa soạn nhận được giấy báo ra bưu điện nhận lại vì lý do bưu điện Đà Nẵng ghi : «Đương sự không đến nhận, hoàn lại». Em gửi địa chỉ chắc hẳn đề tòa soạn gửi lần nữa và kỳ này nếu nhận được giấy báo em tới bưu điện Đà Nẵng nhận dùm nhé.

Em Việt quốc Hùng : ý kiến của em hay nhưng không thực hành được vì nhiều lý do em ạ.

Em Khiếu quốc Ấn, Đà Nẵng : Về bằng mực đen thường. Bài ngắn tốt hơn nghe em.

Em Hoài nhật Vũ, Ban mê Thuật : Danh ngôn có câu : «Chỉ cần coi tử sách nhà anh, tôi sẽ biết tâm hồn anh». Những mực em thích đủ để chị đoán rằng em rất cầu tiến và có tinh thần hướng thượng. Tương lai em sẽ sáng ngời em ạ.

Em Huỳnh văn Dũng, Gò Công : Nếu bạn quá khó tính thì ở nhà đọc sách cho khỏe nghe em.

Em Lan Chi, Ba Xuyên : Chú Nhật Tiến lựa bài em ạ.

Em Thanh Nga, Saigon : Thẻ lệ đã in lại ở số 86 đó em.

Em Sơ, Saigon : Bài dự thi đã hết hạn từ tháng 12-72. Những bài gửi trễ đều bị loại cả em ạ.

Em Duy Di, Saigon : Chị cảm động thấy em yêu quý bạn đến thế. Cố gắng rủ L. đến tòa soạn vào sáng chủ nhật tìm gặp cô N.T. nghe em.

Em Chút Chít, Saigon : Đừng cầu cơ, để thi giờ đọc sách báo tốt hơn em ạ.

Em Phạm văn Dũng, Đà Nẵng : Em gửi hình về, chú Vi Vi sẽ thăm định nghe em.

Em Nguyễn Nam, Saigon : Số thứ tự của 2 loại thẻ đó không giống nhau. Em điền bút hiệu vào thẻ là được rồi, em ạ.

Em Hồ Trọng, Huế : Em viết thư về nhà sách Khai Trí, 62 Lê Lợi, Saigon 1, nhân viên nhà sách sẽ chỉ dẫn rành mạch em nhé.

Em Phạm trường Thanh, Qui Nhơn : Làm cho mọi người vui mà không chểnh chể, châm biếm, nói xấu ai, thì tốt đẹp lắm. Chị tin rằng những anh Hề là những người bạn phát cho đời nhiều nhất, vì họ luôn luôn làm cho mọi người vui. Cứ vui đi, miễn đúng chỗ và không làm phiền ai là nhất rồi đó em.

Em Tâm, Qui Nhơn : Đổi thẻ mới thì loặc làm phiếu mới, hoặc gửi thẻ cũ, 2 hình và bao thư có tem, ghi sẵn địa chỉ của em đề tòa soạn gửi về em nhé.

Em Linh Trung, Nha Trang : Dùng thẻ đó được rồi. Cũng như cần cước, không phải cứ mỗi lần đổi địa chỉ là đổi thẻ luôn em ạ.

Em Nhật Nam, Nha Trang : Đừng đòi mọi người đều có thiện chí như mình. Có thể là vì các ông xé bích chương đó muốn cho thành phố phong quang, không có tờ giấy nào ! Dù công việc của người ta không đúng ý mình, nhưng cũng không nên độc tài. Thế giới chiến tranh cũng vì mọi người đều nghĩ rằng mình đúng, và bắt người khác theo ý mình, người ta

không theo thì dùng võ lực, và chiến tranh xảy ra. Em đừng thắc mắc chuyện bích chương bị xé. Và cũng đừng thắc mắc rằng câu «Cha mẹ thương yêu con...» không có lỗi gì, sao lại bị xé. Nếu tất cả đều tốt thì xã hội này đã là thiên đường rồi. Chị chậm trả lời thư, đừng vội viết những lời hằn học. Nhớ rằng chị muốn chiều ý hết thầy các em nghe em.

Em K.Q.V, An Giang : Việt và em chơi với nhau tốt lắm. Nếu ba má muốn điều gì, thì có nghĩa là ba má đã suy nghĩ, nên vâng lời ba má. Nếu các bạn lập chi nhánh được thì càng hay. Em học giỏi như vậy, chị mừng lắm đó em.

Em Mừng hoàng Vu, Đà Nẵng : Chị cũng muốn đi lắm. Nhưng bận rộn liên miên. T.N. là tuần báo, nội dung lại công phu, phong phú nên công việc nhiều hơn bán nguyệt san. Đi chơi dĩ nhiên là thích thú, nhưng nếu có ảnh hưởng đến bài vở, môn ăn tinh thần của toàn thể các em thì không nên, phải không em.

Thương mến tất cả các em

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH

BÀI NHẬN ĐƯỢC TỪ 14-5 ĐẾN 19-5-1973

Uyên Anh Thụy Vũ, Ngô Thị Thanh Khuê, Trầm Mặc, Trần minh Huệ, Rong Tím, Huyền Thoại, Lan Chi, Trương thị Sen, Ngân Khánh, Nguyễn minh Tuấn, Tiếng Sáo Thiên Thai, Hạnh Vi, Phan Thanh Liêm, Phan Hào, Nắc Nẻ, Phan Thị Tuyết Lan, Vi Lam, Hoài Hương Mặc Khách Cầu mỹ Minh, Trần Hiếu Huệ, Bì Ngổ Lê Anh Dũng, Phạm văn Dũng, Dung kim Anh, Ngô thị Sang, Áo Ảnh, Hàn Sinh, Nguyễn văn Ai, Sao Đơn, Xuân Hải, Từ Ly, Trương ngọc Trang, Trương Lâm, Tuấn Khanh, Nguyễn thị Thái Hằng, Nguyễn trọng Thủy, Lương văn Hòa, Hương Soan, Hoàng Mộng, Mầm Non, Thanh Kiên, Phan Hồng Thu, Phương Lan, Nguyễn đức Tôn, Nguyễn Quang Trung, Nguyễn hữu Xanh, Phùng công Văn, Vũ Khoa, Sao Sáng, Chỉ Hồng, Ngô thị Linh Sa, Ly San, Mai Hùng, Diễm Phượng, Thu Vân, Tiêu Vũ, Ngô Thái Minh Loan, Vân Bá, Trịnh công Truyền, Đỗ vĩnh Ân, Minh Trí, Nguyễn đình Diễm, Thập Cầm, Hương ngọc Voan, Trần ánh Như, Hoàng văn Hiên.

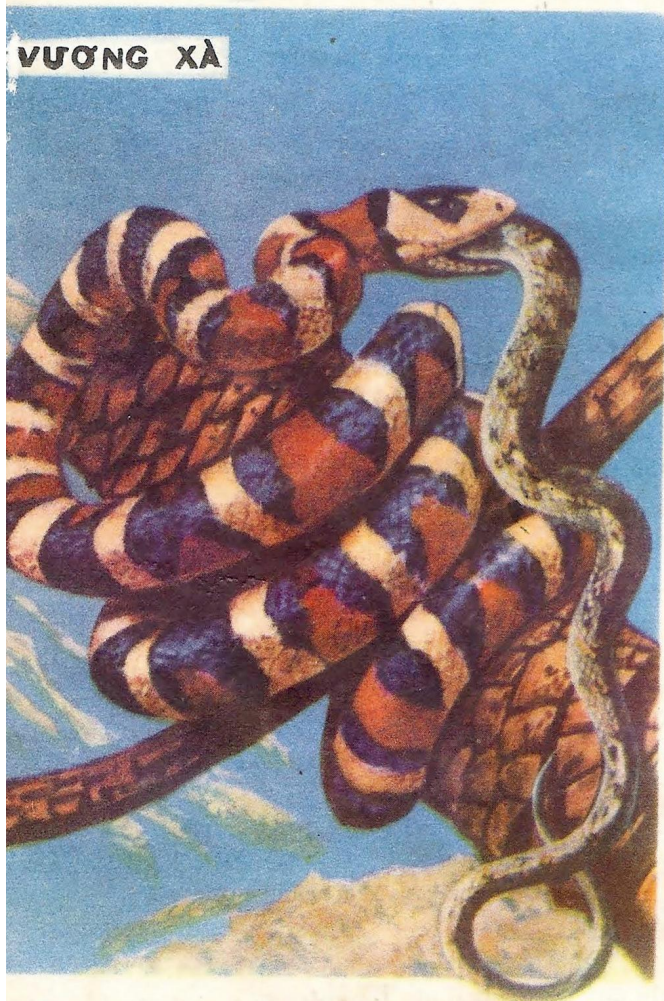
ĐÍNH CHÍNH

Trong số 90 dưới bài «Những lá thư hè» ở trang 22 ghi tên tác giả là Hồng Phượng. Xin các em sửa lại dùm là Rong Lá Mơ.

TRẦN KHOANG MẮT LƯỚI: Là một loại rắn lớn thường thấy ở Đông Nam Á (Thái Lan, Phi Luật Tân, Miến Điện). Nó có thân mình không lồ, dài từ 7 đến 8 mét, thường hay quanh quẩn gần làng xóm để chuyên bắt heo, chó, mèo, gà, vịt.



VƯƠNG XÀ



VƯƠNG XÀ Ở Bắc Mỹ Tây Cơ và ở Hoa Kỳ dài từ 1 mét đến 1,5 mét chuyên săn bắt các loài rắn khác để ăn thịt. Nó cũng ăn cả chim chóc và động vật có vú



TRẦN SEBA

TRẦN SEBA (Seba là tên một dược sĩ người Hòa Lan ở Thế kỷ 18 chuyên khảo cứu về vượn vật): thường sống ở rừng nhiệt đới và sa mạc Sahara. Mình dài tới 6 mét, có khoang đốm nhiều màu, rất khỏe, chiến thắng rất can đảm ngay cả với những con báo rừng. Khi nuốt được những con mồi lớn nó có thể nhin ăn cả vài tháng để tiêu hóa.

Giá 60đ.